

A tantárgy neve:	magyarul:	Pénzügy-számvitel				Kódja:	GT_MEUL001-17 GT_MEULS001-17
	angolul:	Finance and accounting					
Felelős oktatási egység:		Egészségügyi Gazdasági és Menedzsment Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-
Típus	Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti	kollokvium	6	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. habil Lakatos Vilmos			beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása	
<p>A kurzus célja, hogy bemutassa a hallgatóknak a számvitel elméleti és gyakorlati megalapozását, alapelveit és alkalmazását a magyar és a nemzetközi szabályozási környezetben (2000. évi C. törvény a Számvitelről, International Financial Reporting Standards – IFRS) a gazdálkodó egységek önállóságának hangsúlyozása és a választási lehetőségek ismertetése mellett. Az éves beszámoló ismeretere és adataira alapozva- a pénzáramlás szemléletet használva- a vállalati teljesítmény értékelése, a forgótőke menedzsment, és ezen belül a készpénz-és követelés-menedzsment; majd a kockázat alapjai, a fedezetszámítás és tőkeáttétel, valamint a pénz időértéke és a beruházási döntések témaköröket dolgozzuk fel. A hallgatók megismertetése a vállalatok hosszú távú finanszírozásának alap kérdéseivel, a pénzügyi befektetési lehetőségekkel.</p>							
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Ismeri a pénzügyi és számviteli ismeretkör általános és specifikus jellemzőit, legfontosabb szabályait, a beszámoló felépítését és tartalmát, az egyes kategóriák jelentését Ismeri az alapvető pénzügyi és számviteli elemzési módszereket, a kapcsolódó mutatók számítását és jelentését</p> <p><i>Képesség:</i> Képes az éves beszámoló - költségvetés és pénzügyi dokumentációk alapján a tevékenység pénzügyi folyamatainak, a termelési tényezők és az egészségügyi szolgáltatások versenykörnyezetének elemzésére és értékelésére..</p> <p><i>Attitűd:</i> Kritikusan, de elfogulatlanul viszonyul a saját és mások szakmai tevékenységéhez, eredményeihez. Tiszteli és képviseli a szakmai-etikai normákat.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Az egészségügyi vezetési, szervezési feladatokat önállóan, saját belső meggyőződésére építve végzi és felelősséget vállal vezetői döntéseiért.</p>							
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. előadás: Vállalati pénzügyek jelentősége és alapfogalmai 2. előadás: Rövid távú pénzügyi döntések 3. előadás: Hosszú távú pénzügyi döntések 4. előadás: Finanszírozási feladatok 5. előadás: Cash flow 6. előadás: Elemzés mutatószámokkal 7. előadás: Vagyonkimutatás 8. előadás: Gazdasági események 9. előadás: Eredménykimutatás 10. előadás: Éves költségvetési beszámoló – elemi költségvetés <ol style="list-style-type: none"> 1. gyakorlat: Pénz időértéke 2. gyakorlat: Beruházás értékelés 3. gyakorlat: Kötvényértékelés 4. gyakorlat: Részvényértékelés 							

5. gyakorlat: Tőkepiaci árfolyamok modellje
6. gyakorlat: Egyéb vállalat és vagyoneértékelési módszerek (DDM-DCF- EVA-MVA)
7. gyakorlat: Vagyon elemek besorolása
8. gyakorlat: Mérlegösszeállítás
9. gyakorlat: Gazdasági események
10. gyakorlat: Eredménykimutatás összeállítása

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Az elméleti témakörök ismeretátadása frontálisan, egyes esetekben interaktívan történik, függően a témakör szabályozottságától. A gyakorlatokon pedig olyan számításokat, esettanulmányokat végeznek, oldanak meg, amelyek biztosítják, hogy kellő gyakorlatot szerezzenek a finanszírozási ismeretek területén, a döntéstámogatásban, a számviteli beszámolókból való információgyűjtésben, az azokban rejlő ok-okozati összefüggések feltárásában.

Értékelés

Az aláírás feltétele a gyakorlati órákon való aktív részvétel.

A kollokviumi jegy (K) megszerzése: A kollokviumra a vizsgaidőszakban van lehetőség, illetve a szakfelelős által engedélyezett módon és időben a szorgalmi időszakban. A kollokvium írásban történik, a kollokviumi dolgozat gyakorlati és elméleti kérdéseket, feladatokat is tartalmaznak 50-50%-os arányban a szemeszterben leadott tananyagokra alapozva.

A kollokviumi dolgozat értékelése:

Az elért pontszám (%-ok) alapján:

60% alatt: 1, elégtelen

60-69%: 2, elégséges

70-79%: 3, közepes

80-89%: 4, jó

90-100%: 5, jeles

Kötelező szakirodalom:

Az e-learning felületre feltöltött elméleti és gyakorlati tananyag

2000. évi C. törvény a számvitelről

Csepreginé Gallasz Andrea – Török Tamás Pál: Számviteli alapismeretek. BME, 2019

Ajánlott szakirodalom:

Ormos Mihály: Számvitel példatár megoldásokkal. BME, 2016

Bács Zoltán -Borszéki Éva szerk.: Pénzügy-számvitel, DE AMTC AVK, 2007. Pénzügyi fejezetek

Konzultációkra bontott tematika	
1.	1. előadás: Vállalati pénzügyek jelentősége és alapfogalmai 2. előadás: Vállalati pénzügyek kialakulása, történeti áttekintése 3. előadás: Vállalati pénzügyek vs. számvitel 4. előadás: Pénzügyi menedzsment 5. előadás: Mérleg, eredménykategóriák
	TE*
2.	6. előadás: Cash flow 7. előadás: Elemzés mutatószámokkal 8. előadás: Forgótőke menedzsment 9. előadás: Készpénz menedzsment 10. előadás: Követelés menedzsment
	TE
3.	1. gyakorlat: Pénz időértéke, Hosszútávú pénzügyi menedzsment 2. gyakorlat: Beruházás értékelés, Kötvényértékelés 3. gyakorlat: Részvényértékelés, A kockázatról általában 4. gyakorlat: A kockázat mérése, A portfólióról 5. gyakorlat: Kovariancia és korreláció, Kockázatminimalizálás
	TE
4.	6. gyakorlat: Portfólióelmélet, Tőkepiaci árfolyamok modellje 7. gyakorlat: Vállalat és vagyoneértékelési módszerek, Nettó értékösszeg entitás érték 8. gyakorlat: Diszkontált osztalékmodell, Diszkontált cash flow alapú modell 9. gyakorlat: Esettanulmány I., Esettanulmány II. 10. gyakorlat: Esettanulmány III., Esettanulmány IV.
	TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Kontrolling-kerettervezés				Kódja:	GT_MEUL002-17 GT_MEULS002-17	
	angolul:	Controlling and cost planning						
Felelős oktatási egység:		Egészségügyi Gazdasági és Menedzsment Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	6	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Tömöri Gergő			beosztása:	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók olyan ismeretanyag biztosítása és elsajátítása, mely alapot és segítséget nyújt minden vállalkozásnak az eredményességet növelő munkához, hozzájárul a vállalkozások gazdasági és pénzügyi stabilitásának megalapozásához. Az oktatásban résztvevők legyenek képesek controlling szemléletű divíziókénti hozam- és költségelszámolásra; költség helyi tervezett-tényleges adatok összehasonlítására és a leterheltség vizsgálatára; folyamat kalkulációkészítésére - folyamatköltség elszámolásra; önköltség számításra. A vezetői beszámolási rendszerek megismerésével az irányításban résztvevők döntéseinek megalapozottságát képesek segíteni. A hallgatók megismertetése a controlling fogalmával, funkciójával. A controlling rendszer vállalaton belüli helyének és alapvető alrendszerének bemutatása. A controlling funkcionális területi sajátosságainak megismerése, ismertetés nyújtása a controlling gyakorlati megvalósulásairól, megismerkedése vállalati és pénzügyi tervezés különböző szintjeinek elméletével és gyakorlati kérdéseivel, a tervezési munka menetével és módszertanával.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Ismeri az egészségügyi menedzsment átfogó tárgykörének általános és specifikus jellemzőit, legfontosabb irányait és határait, az egészségügyi menedzsmentet alkotó tudományterületek (különös tekintettel az egészség tudományra, a gazdaságtudományra és a diszciplináris magatartástudományra) elhatárolását és kapcsolódási pontjait. Ismeri az egészségügyi szervezetek vezetésének (tervezés, szervezés, irányítás, ellenőrzés, menedzsment kontroll, koordináció) eszközzrendszerét, ismeretszerzési és probléma megoldási módszereit, absztrakciós technikáit, a korszerű vezetési és szervezési módszereket. Ismeri a szervezeti erőforrások (humán, tárgyi és pénzügyi) integrált menedzsmentjének szemléletét és eszközeit. <p><i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Képes az egészségügyi szervezetek és az egészségügyi rendszer működését meghatározó demográfiai, epidemiológiai, társadalmi, pénzügyi, gazdasági, jogi, etikai és technológiai környezet, valamint a termelési tényezők és az egészségügyi szolgáltatások versenykörnyezetének elemzésére és értékelésére. <p><i>Attitűd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Kritikusan, de elfogulatlanul viszonyul a saját és mások szakmai tevékenységéhez, eredményeihez. Tisztelt és képviseli a szakmai-etikai normákat. <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Az egészségügyi vezetési, szervezési feladatokat önállóan, saját belső meggyőződésére építve végzi és felelősséget vállal vezetői döntéseiért. 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>A hallgatók megismertetése a controlling fogalmával, funkciójával. A controlling rendszer vállalaton belüli helyének és alapvető alrendszerének bemutatása. A controlling funkcionális területi sajátosságainak megismerése, ismertetés nyújtása a controlling gyakorlati megvalósulásairól.</p>								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
<p>Az előadások keretében a hallgatók a controllinggal kapcsolatos jellemzőkkel, feladatokkal és módszerekkel ismerkednek meg. A gyakorlatokon pedig olyan számításokat, esettanulmányokat végeznek, oldanak meg, amelyek biztosítják, hogy kellő gyakorlatot szerezzenek a controlling területén, a döntéstámogatásban, ok-okozati összefüggések feltárásában.</p>								
Értékelés								
Számonkérés módja:								

A kollokviumi jegy (K) megszerzése: A kollokviumi vizsga letételére a vizsgaidőszakban van lehetőség. A kollokvium írásban történik, a kollokviumi dolgozat tesztkérdéseket tartalmaz az előadásanyag és az előadáson elhangzott ismeretek számonkérésére.

Kötelező szakirodalom:

Dr. Bodnár Viktória – Révész Éva – Horváthné Varga Polyák Csilla (2011): Controlling az egészségügyben. E-book, TÁMOP-4.1.2A/1-11/1-2011-0015

Dr. Belicza Éva – Dr. Lám Judit (2011): Controlling az egészségügyben. E-book, TÁMOP-4.1.2A/1-11/1-2011-0015

Mattiassich Norbert (2019): Kórházi controlling, mint a tudatos, jövőorientált döntések meghozatalához szükséges eszköz. PhD értekezés, Soproni Egyetem.

Ajánlott szakirodalom:

Laáb Ágnes. Döntéstámogató vezetői számvitel Complex Kiadó Kft. Budapest 2011

Maczó K. (szerk.): Controlling a gyakorlatban, Kempelen Farkas Hallgatói Információs Központ, 2007., <http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tkt/controlling-gyakorlatban/ch01.html>

Robert N. Anthony – Vijay Govindarajan: Menedzserkontroll-rendszerek Pánem Könyvkiadó Kft. Budapest 2013. ISBN: 9789635455126

Konzultációkra bontott tematika	
1.	A menedzsment kontrolling folyamata TE* A hallgatók megismerik a menedzsment kontrolling folyamatát
2.	A kontrolling szükségessége az egészségügyben TE A hallgatók megismerik a kontrolling szükségességét az egészségügyben
3.	Felelősségi és elszámolási egységek TE A hallgatók megismerik a felelősségi és elszámolási egységeket
4.	A stratégiai menedzsment eszközei TE A hallgatók megismerik a stratégiai menedzsment eszközeit
5.	A környezetelemzés módszerei, a SWOT analízis TE A hallgatók megismerik a környezetelemzés módszereit, a SWOT analízist
6.	A Balanced Scorecard módszere TE A hallgatók megismerik a Balanced Scorecard módszerét
7.	A tervezés folyamata és módszerei TE A hallgatók megismerik a tervezés folyamatait és módszereit
8.	Az operatív kerettervezés és keretgazdálkodás TE A hallgatók megismerik az operatív kerettervezést és keretgazdálkodást
9.	A költségek és kiadások viszonya, a költségek csoportosítása TE A hallgatók megismerik a költségek és kiadások viszonyát, a költségek csoportosítását
10.	Önköltségszámítás az egészségügyben TE A hallgatók megismerik az önköltségszámítást az egészségügyben
11.	Teljesítménykontrolling TE A hallgatók megismerik a teljesítménykontrollingot
12.	Likviditáskontrolling TE A hallgatók megismerik a likviditáskontrollingot
13.	Fedezetelemzés TE A hallgatók megismerik a fedezetelemzést
14.	A beszámolási rendszer és vezetői riportolás TE A hallgatók megismerik a beszámolási rendszert és vezetői riportolást

A tantárgy neve:	magyarul:	Szervezeti magatartás				Kódja:	GT_MEUL003-17 GT_MEULS003-17	
	angolul:	Organizational Behavior						
Felelős oktatási egység:		Egészségügyi Gazdasági és Menedzsment Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	9	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	15			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Boruzs Klára			beosztása:	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
<p>A kurzus célja: megismertetni a hallgatókat a szervezeti magatartástudomány legfontosabb eredményeivel, aktuális kutatási irányjaival, a vezetés és szervezés szempontjából kiemelkedő témaköreivel. Szisztematikusabb képet adni a szervezet formális és informális oldalának működéséről a szervezeti tagok, csoportok és az egész szervezet magatartását meghatározó és befolyásoló tényezőkről. Lehetőséget biztosítani önismeretszerzésre, és bizonyos mértékű képességfejlesztésre.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ismeri a szervezeti erőforrások (humán, tárgyi és pénzügyi) integrált menedzsmentjének szemléletét és eszközeit. • Ismeri az egészségügyi menedzsment átfogó tárgykörének általános és specifikus jellemzőit, legfontosabb irányait és határait, az egészségügyi menedzsmentet alkotó tudományterületek (különös tekintettel az egészségtudományra, a gazdaságtudományra és a társadalomtudományra, valamint az interdiszciplináris magatartástudományra) elhatárolását és kapcsolódási pontjait. <p><i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Képes a beosztottak közvetlen irányítására, motivációs eszközök alkalmazására, a beosztottak munkájának operatív ellenőrzésére. • Képes a szervezeti változtatások hatékony vezetésére, a szervezeti ellenállás hatékony kezelésére. <p><i>Attitűd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kritikusan, de elfogulatlanul viszonyul a saját és mások szakmai tevékenységéhez, eredményeihez. • Képes a hatékony és hiteles kommunikációra és személyközi kapcsolatok kiépítésére. <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vezető szerepet tölt be együttműködések kialakításában, kapcsolatépítésben, szakmai együttműködésekben egyenrangú partnerként viselkedik. • Alkalmos társas helyzetek kezelésére, csoportmunkában való felelős részvételre, csoportmunka önálló megszervezésére és konfliktusok kezelésére. • Önállóan döntést hoz. 								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <ul style="list-style-type: none"> • A szervezet – nyílt rendszer. • A szervezeti magatartás függő és független változói. • A szervezeti magatartást befolyásoló személyiségi jellemzők. • Berne tranzakciós elmélete. • Az attitűd és a magatartás kapcsolata. • A munkával kapcsolatos attitűdjeink. • Tanulás, kreativitás és a szervezetek. • Döntéshozatal. • Észlelés. • Érzelmek és hangulat. • Érzelmi intelligencia. • Szükségletek, motiváció. • Elméletek és gyakorlati megoldások a motiválásra. 								

- Hatalom és befolyásolás.
- A hatalom forrásai.
- Hatalmi taktikák.
- Szervezeti politika.
- Csoportok a szervezetben: csoportnorma, deviáns magatartás, státusz, csoport szerepek és hatásuk a magatartásra.
- Teamek.
- Vezetésméletek.
- Karizmatikus és transzformációs vezetés.
- Vezetői kompetenciák.
- A szervezeti magatartás és a szervezeti struktúra kapcsolata.
- Konfliktusok egyéni és szervezeti szinten.
- Változásmenedzsment.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

- Frontális oktatási módszer alkalmazása az elméleti háttéranyagok átadására.
- Interaktív hallgatói bevonás az előadásokba.
- Digitális oktatási módszerek alkalmazása
- Önismereti tréning tesztek segítségével

Értékelés

A kollektiviumi jegy kialakítása a konzultációk 75%-án jelenlévőknél:

- Szóbeli vizsga 80%
- aktív részvétel a konzultációkon 20%

A kollektiviumi jegy kialakítása a többi hallgató esetén:

- Szóbeli vizsga 100%

Kötelező szakirodalom:

- Bakacsi Gyula (2010): Szervezeti magatartás és vezetés, Aula Kiadó.
- Kispál-Vitai Zsuzsanna (2013): Szervezeti viselkedés. Pearson Education Limited, Harlow, England
- Robbins, Stephen P. – Judge, Timothy A. (2017): Organizational Behavior, 17 th edition Pearson Prentice Hall
- Eric Berne (1984): Emberi játszmák. The Psychology of human Relationships Andre Deutch Ltd.
- A konzultációkon elhangzottak

Ajánlott szakirodalom:

- Yukl, Gary (2010): Leadership in Organizations, seventh edition, Pearson Education Inc. Upper Sadle River, New Jersey
- Whetten, David A. – Cameron, Kim S. (2007) Developing Management Skills, Seventh Edition, Prentice Hall Upper Saddle River, NJ.
- A Marketing és menedzsment, valamint a Vezetéstudomány folyóiratok tanulmányozása

Konzultációkra bontott tematika	
1.	<p>1. előadás: A szervezet – nyílt rendszer. A szervezeti magatartás függő és független változói. A szervezeti magatartást befolyásoló személyiségi jellemzők.</p> <p>2. előadás: Berne tranzakciós elmélete. Az attitűd és a magatartás kapcsolata. A munkával kapcsolatos attitűdjeink.</p> <p>3. előadás: Tanulás, kreativitás és a szervezetek. Döntéshozatal. Észlelés.</p> <p>4. előadás: Érzelmek és hangulat. Érzelmi intelligencia. Szükségletek, motiváció.</p> <p>5. előadás: Elméletek és gyakorlati megoldások a motiválásra. Hatalom és befolyásolás. A hatalom forrásai. Hatalmi taktikák.</p>
	TE*
2.	<p>6. előadás: Szervezeti politika.</p> <p>7. előadás: Csoportok a szervezetben: csoportnorma, deviáns magatartás, státusz, csoport szerepek és hatásuk a magatartásra. Teamek.</p> <p>8. előadás: Karizmatikus és transzformációs vezetés.</p> <p>9. előadás: Vezetői kompetenciák.</p> <p>10. előadás: Konfliktusok egyéni és szervezeti szinten. Változásmenedzsment.</p>
	TE
3.	<p>1. gyakorlat: Tanulási stílus teszt</p> <p>2. gyakorlat: Érzelmi intelligencia teszt</p> <p>3. gyakorlat: MBTI</p> <p>4. gyakorlat: Bigfive</p> <p>5. gyakorlat: Hatalom</p> <p>6. gyakorlat: Belbin teszt</p> <p>7. gyakorlat: Vroom Yetton modell</p> <p>8. gyakorlat: Hersey Blanchard modell</p> <p>9. gyakorlat: Thomas Killman konfliktus teszt</p> <p>10. gyakorlat: Berne tranzakciós elmélete</p>
	TE

A tantárgy neve:	magyarul:	Menedzsment alapok				Kódja:	GT_MEUL004-17 GT_MEULS004-17												
	angolul:	Management basics																	
Felelős oktatási egység:		Egészségügyi Gazdasági és Menedzsment Intézet																	
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-												
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve											
	Előadás		Gyakorlat																
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	9	magyar											
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10														
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Pierog Anita			beosztása:	egyetemi docens												
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:													
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék azokat az alapvető vezetési elméletek, módszereket és eljárásokat, amelyek révén felkészülhetnek gazdálkodó szervezetek vezetési feladatainak ellátására. A tantárgy vázát a vezetési folyamat olyan jól definiálható feladatainak oktatása jelenti, mint kommunikáció, információmenedzsment, tervezés, döntés, rendelkezés, szervezés, ellenőrzés, valamint a humánerőforrás gazdálkodás különböző területei. A tantárgyhoz kapcsolódó gyakorlatok keretében a szervezet kialakítással és működtetéssel, humánerőforrás gazdálkodással kapcsolatos ismereteket sajátítják el a hallgatók interaktív oktatási módszer segítségével.</p>																			
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Ismeri az egészségügyi menedzsment alapfogalmait, összefüggéseit, főbb tudományos elméleteit. <p><i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Képes a saját gondolatainak és szakmai témáknak szóban és írásban történő árnyalt kifejtésére, birtokolja a szakmai vitához szükséges beszéd- és íráskészséget. Képes a szervezési feladatok hatékony végzésére. <p><i>Attitűd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Vállalja az egészségügyi menedzseri szakmai identitást, ismeri saját korlátait. Elkötelezett az egészségvédelmi, munkavédelmi, balesetvédelmi és tűzrendészeti előírások betartásában és betartatásában. <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Az egészségügyi vezetési, szervezési feladatokat önállóan, saját belső meggyőződésére építve végzi és felelősséget vállal vezetői döntéseiért. Alkalmasság a társas helyzetek kezelésére, csoportmunkában való felelős részvételre, csoportmunka önálló megszervezésére és konfliktusok kezelésére. Önállóan döntést hoz. Vezető szerepet tölt be együttműködések kialakításában, kapcsolatépítésben, szakmai együttműködésekben egyenrangú partnerként viselkedik. 																			
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Megnevezés</th> <th>Gyakorlat/szeminárium</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Bevezetés, Vezetői kihívások (VUCA világ, globális megatrendek)</td> <td>Vezetői önismeret, önértékelés</td> </tr> <tr> <td>Vezetés, vezető értelmezése, vezetési feladatok. A szervezet fogalma-értelmezése</td> <td>McGregor féle vezetői attitűd</td> </tr> <tr> <td>Szervezettípusok, Szervezetformáló tényezők. vezetési stílus</td> <td>Vezetői kommunikáció, kommunikációs stílus,</td> </tr> <tr> <td>Stratégiai menedzsment alapok,</td> <td>Vezetői döntés gyakorlatok Rendelkezés, szervezés gyakorlatok, feladatok</td> </tr> <tr> <td>Időgazdálkodás, lean alapok</td> <td>Időgazdálkodás gyakorlatok.</td> </tr> </tbody> </table>								Megnevezés	Gyakorlat/szeminárium	Bevezetés, Vezetői kihívások (VUCA világ, globális megatrendek)	Vezetői önismeret, önértékelés	Vezetés, vezető értelmezése, vezetési feladatok. A szervezet fogalma-értelmezése	McGregor féle vezetői attitűd	Szervezettípusok, Szervezetformáló tényezők. vezetési stílus	Vezetői kommunikáció, kommunikációs stílus,	Stratégiai menedzsment alapok,	Vezetői döntés gyakorlatok Rendelkezés, szervezés gyakorlatok, feladatok	Időgazdálkodás, lean alapok	Időgazdálkodás gyakorlatok.
Megnevezés	Gyakorlat/szeminárium																		
Bevezetés, Vezetői kihívások (VUCA világ, globális megatrendek)	Vezetői önismeret, önértékelés																		
Vezetés, vezető értelmezése, vezetési feladatok. A szervezet fogalma-értelmezése	McGregor féle vezetői attitűd																		
Szervezettípusok, Szervezetformáló tényezők. vezetési stílus	Vezetői kommunikáció, kommunikációs stílus,																		
Stratégiai menedzsment alapok,	Vezetői döntés gyakorlatok Rendelkezés, szervezés gyakorlatok, feladatok																		
Időgazdálkodás, lean alapok	Időgazdálkodás gyakorlatok.																		

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A tantárgyhoz előadás és gyakorlat is tartozik, mely keretében interaktív módon dolgozzuk fel az egyes témaköröket. Önértékelő kérdőívek, egyéni és csoportos feladatok, esettanulmányok segítik az elméleti anyag elsajátítását.

Értékelés

A tantárgy kollokviummal zárul, a kollokviumi jegy kialakítása írásbeli vizsga letétele alapján történik

Ötfokozatú skála:

elégtelen (1)

elégséges (2)

közepes (3)

jó (4)

jeles (5)

Kötelező szakirodalom:

- Bácsné Bába É –Berde Cs. – Dajnoki K. (2015): A vezetés alapjai. (szerk: BerdeCs.)Munkaerőpiac- orientált vállalkozói kompetenciák fejlesztése Debreceni Egyetem. Debrecen, 102.p
- Berde Cs.- Pierog A. (2020): Vezetési ismeretek gyakorlatok. (szerk: Berde Cs.), Debreceni Egyetem. Debrecen
- Antal Zs.- Dobák M. (2016): Vezetés és szervezés- Szervezetek kialakítása és működtetése. Akadémiai Kiadó. Budapest
- Berde Cs.-Pierog A. (2019): Szemelvények a vezetés- és szervezetelméletből. Debrecen, Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar.
- Daft, R.L. (2010): Management. South Western, Cengage Learning, Mason. 700.p. ISBN: 978-0-324-59584-0.Williams, B. – Kinicki, A. (2010): Management-a practical introduction. Mcgrow-Hill Companies, Inc.654.p. ISBN: 0077396626A
- konzultációkon elhangzottak

Ajánlott szakirodalom:

- Maxwell, J. C. (2007): A vezető 21 nélkülözhetetlen tulajdonsága. Bagolyvár Könyvkiadó. ISBN 9789639447950
- Maxwell, J. C. (2004): Vezetés 101, amit minden vezetőnek tudnia kell. Bagolyvár Könyvkiadó. ISBN 9789639447400
- Williams, C. (2011): Management. South Western, Cengage Learning, Mason. 852.p. ISBN: 0-538-74597-6.
- Anderson, D.R. - Sweeney, D.J. - Williams, T.A. - Camm, J.D. - Cochran, J.J. (2014): An Introduction to Management Science: QuantitativeApproachestoDecisionMaking 14th Edition. CengageLearning. 877 pp ISBN-13: 978-1111823610
- Griffin, R. W. (2015):Management. 12th Editon. Cengage Learning. 704.pp. ISBN:978-1-305-50129-4
- Lussier, L.R. (2019): Management fundamentals, Concepts, applications, and skill developmnet. 8th Editon. SAGE Publications. 597.pp. ISBN: 978-1-544-33133-1
- A Marketing és menedzsment, valamint a Vezetéstudomány folyóiratok tanulmányozása

Heti bontott tematika	
1. alkalom	Bevezetés, Vezetői kihívások (VUCA világ, globális megatrendek) Bevezetés, Vezetői kihívások (VUCA világ, globális megatrendek) Vezetés, vezető értelmezése, vezetési feladatok. A szervezet fogalma-értelmezése Szervezettipológiák, Szervezetformáló tényezők. vezetési stílus Stratégiai menedzsment alapok, Időgazdálkodás, lean alapok
	TE: A tanult anyagok elsajátítása
2. alkalom	Vezetői önismeret, önértékelés McGregor féle vezetői attitúd Vezetői kommunikáció, kommunikációs stílus, Vezetői döntés gyakorlatok Rendelkezés, szervezés gyakorlatok, feladatok Időgazdálkodás gyakorlatok.
	TE: A tanult ismeretek elsajátítása, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldás, döntéshozatali képesség fejlődése

*TE tanulási eredmények

Tantárgy neve:	Magyarul:	Szaknyelv				Kód:	GT_MEULNY1-17 GT_MEULSNY1-17	
	Angolul:	Business English Skills						
Intézet:		Gazdaságtudományi Kar Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Intézet						
Előfeltételek:		B2 szintű angol nyelvtudás				Kód:		
		Heti órák				Követelmény	Kredit	Az oktatás nyelve:
		Előadás(ok)		Szeminárium(ok)				
nappali		heti		heti	2	Gyakorlati jegy	1	Angol Német
levelezős								
Felelős oktató				Név:	Dr. Troy Wiwczaroski	beosztás	Egyetemi docens	
Oktató				Név:		beosztás		
Kurzus céljai:								
A hallgatók ismereteket és gyakorlatot szereznek a munka világának természetével kapcsolatos legújabb kutatások mögött álló fogalmak, elméletek és tények angol nyelven történő kifejezésére a saját szakterületükön, valamint ennek a relatív munkaerőpiacra gyakorolt következményeire vonatkozóan.								
Kompetenciák:								
A hallgatók megtanulnak angolul kezelni és megvitatni a szakterületükhöz tartozó témákat. Az olvasási készségük fejlesztése mellett a beszélgetéseken és prezentációkon keresztül a beszédkészségüket is kompetensebbnek fogják érezni. Az órákon szóbeli kommunikáció lényegének és általános összefüggésrendszerének, illetve a kommunikáció elemeinek elsajátíttatása, a gazdaság és az emberi kommunikáció megismertetése. Bevezetés a retorikai és tárgyalástechnikai módszerekre és ezek alapján gyakorlatok előkészített üzleti, illetve professzionális szituációkkal, angol nyelven.								
A tanfolyam tartalma, témák:								
A kurzus témája a hallgatók szakterületének aktuális trendjei és kérdései lesznek.								
Tanulási módszerek:								
Csapatmunka, prezentációk, interakció a társakkal és az oktatóval.								
Értékelés								
Az értékelés az órai megbeszéléseken való aktív részvételen, az írásbeli feladatokon, valamint az egyéni és csoportos hallgatói prezentációkon alapul.								
Kötelező irodalom (angol nyelv) :								
A kurzus oktatója által rendelkezésre bocsátott válogatott cikkek.								
Ajánlott irodalom (angol nyelv):								
<ol style="list-style-type: none"> ANDREWS, P. H. & BAIRD, J. E. (2000): Communication for Business and the Professions 8th Edition. Waveland Press, TEng Grove, IL. ISBN-13: 978-1577663799, 720 old. COOPMANN, S. J. & LULL, J. (2015): Public Speaking: The Evolving Art, 3rd Edition. Boston, MA. ISBN-10: 1285432827, 416 old. HOSTETLER, M. & KAHL, M. (2012): Advanced Public Speaking: A Leader's Guide. Routledge: N.Y. ISBN-10: 0205740014, 240 old. WIWCZAROSKI, T.B. (2007): Writing and Professional Communication. Debrecen, 97 old. ZAREFSKY, D. (2011). Public speaking: strategies for success. Boston, Allyn & Bacon. ISBN-13: 978-0205857265, 528 old. 								
Kötelező irodalom (német nyelv) :								
<ol style="list-style-type: none"> Andreea Farmache, Regine Grosser et al. : DaF im Unternehmen A1 ISBN: 978-3-12-676440-7 Regine Grosser, Claudia Hanke et al.: DaF im Unternehmen A2 ISBN: 978-3-12-676445-2 Nadja Fügert, Regine Grosser, Claudia Hanke, et al: DaF im Unternehmen B1 Klett Verlag 2023 ISBN 978-3-12-676450-6 								
Ajánlott irodalom (német nyelv):								
<ol style="list-style-type: none"> Gabriele Volgnandt-Dieter Volgnandt: Exportwege neu 1 A1-A2 Schubert Verlag 2012 ISBN: 978-3-941323-00-1 								

Tanmenet

Hét	Témák
1.	Orientáció Szaknyelvi előadás technika I. TE: Célok kitűzése és a követelmények megismerése
2.	Szaknyelvi előadás technika II. TE: Az alapfogalmak és terminológia áttekintése
3.	Az előadás logikai felépítése, egy célcsoportnak a hatékony megközelítése TE: Megérteni, hogyan lehet hatékonyan elérni a közönséget angol nyelven egy speciális témában.
4.	A SPAM módszer, 1. sz. Hallgatói előadási gyakorlata TE: A hallgatók gyakorolják az előadások tartását a szakterületükön
5.	1. sz. Hallgatói előadási gyakorlata II TE: A hallgatók gyakorolják az előadások tartását a szakterületükön II
6.	Értékelés, Bevezetés a 2. sz. Gyakorlatához TE: A tanulók megvitatják az adatok gyűjtésével, megosztásával és felhasználásával kapcsolatos kérdéseket.
7.	Workshop-trening TE: A tanulók interaktív módon gyakorolják az általuk választott üzleti területen a hatékony szakmai prezentációk elkészítésének és megtartásának módszereit angol nyelven.
8.	Workshop-trening II TE: A tanulók interaktív módon gyakorolják az általuk választott üzleti területen a hatékony szakmai prezentációk elkészítésének és megtartásának módszereit angol nyelven.
9.	2. sz. Hallgatói előadási gyakorlata TE: A hallgatók gyakorolják az előadások tartását a szakterületükön
10.	2. sz. Hallgatói előadási gyakorlata II TE: A hallgatók gyakorolják az előadások tartását a szakterületükön II
11.	Értékelés, Bevezetés a 3. sz. Gyakorlatához: Előadások üzletfeleknek TE: A tanulók interaktív módon gyakorolják a választott üzleti területükön a hatékony szakmai prezentációk elkészítésének és megtartásának módszereit az ügyfelek számára, angol nyelven. A logikai mátrix és a SWOT- analízis használata az előadás technikában.
12.	3. sz. Hallgatói előadási gyakorlata TE: A hallgatók gyakorolják az előadások tartását a szakterületükön
13.	3. sz. Hallgatói előadási gyakorlata TE: A hallgatók gyakorolják az előadások tartását a szakterületükön

*TE Tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Egészségügyi rendszerek elemzése				Kódja:	GT_MEUL005-17 GT_MEULS005-17	
	angolul:	Health systems analysis						
Felelős oktatási egység:		Egészségügyi Gazdasági és Menedzsment Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	9	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Boruzs Klára			beosztása:	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja:								
<p>A képzés keretében elengedhetetlenül szükséges a társadalombiztosítás alrendszerének, azaz az egészségbiztosításnak a bemutatása. A tantárgy keretében a hallgatók a magyar egészségbiztosítási rendszer kialakulásáról és reformjairól kapnak részletes áttekintést. A tantárgy kiemelt célja továbbá megismertetni a diákokkal az egészségügy hatósági és adminisztrációs alrendszereinek kialakulását és működését (feladat, hatáskör, igazgatás folyamatai). A képzés első felében bemutatásra kerül a magyar egészségbiztosítási rendszer kialakulása és annak változásai, amely fontos a rendszerszemlélet megalapozásához. Ennek során a hallgatóknak lehetőségük van nemzetközi kitekintésre, amelynek keretében mind a Bismarck, mind a Beveridge nevéhez köthető egészségbiztosítási rendszer típusok jellemzőivel megismerkednek. A képzés további részében a magyar rendszer azonosítása után a diákok megismerik a további egészségbiztosítási rendszereket, amelyben szintén hangsúlyt kap az adott térség egészségügyi reformja és azoknak a háttérfeltételeknek a megismerése, melyek ezek kialakulását befolyásolták.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ismeri az egészségügyi szolgáltatások rendszerét, szerveződését, felépítését, tervezését, fejlesztését, valamint a határterületekkel kapcsolatos együttműködését. • Ismeri az egészségügyi szervezetek vezetésének (tervezés, szervezés, irányítás, ellenőrzés, menedzsment kontroll, koordináció) eszköztudását, ismeretszerzési és probléma megoldási módszereit, absztrakciós technikáit, a korszerű vezetési és szervezési módszereket. • Ismeri az információgyűjtés, kezelés, elemzés, értékelés és megosztás technikáit. <p><i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Képes az egészségügyi rendszerek összehasonlító elemzésére és az egészségügyi rendszer teljesítményének kritikai értékelésére. <p><i>Attitűd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Képes az egészségügyi rendszerek összehasonlító elemzésére és az egészségügyi rendszer teljesítményének kritikai értékelésére. <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Az egészségügyi vezetési, szervezési feladatokat önállóan, saját belső meggyőződésére építve végzi és felelősséget vállal vezetői döntéseiről. • Önállóan döntést hoz. Jelentős önállósággal bír a tudományos tevékenység szervezésében, kivitelezésében és irányításában, önállóan használja a tudományos adatbázisokat, aktívan közreműködik közlemények elkészítésében, pályázatok írásában. 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<ul style="list-style-type: none"> • Alapfogalmak, az egészségügy funkciói, diszfunkciói • Egészségügyi intézményrendszer, tulajdonviszonyok az egészségügyben • Egészségügyi rendszer működési formái, az egészségügy irányítási rendszere • Az egészségügyi rendszer finanszírozása, forrásallokáció az egészségügyben • Egészségügyi rendszerek típusai, egészségügyi rendszerek Európában • Egészségpolitikai alapelvek • Az egészségügyi piac • Szervezeti struktúrák és formák • Egyvonalas és többvonalas szervezet összehasonlítása 								

- Lineáris szervezet
- Holding
- Divíziós szervezet
- Funkcionális szervezet
- Matri克斯 szervezet
- A magyar társadalombiztosítási rendszer

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

- Frontális oktatási módszer alkalmazása az elméleti háttéranyagok átadására.
- Interaktív hallgatói bevonás az előadásokba.
- Digitális oktatási módszerek alkalmazása
- Projekt munka csoportosan

Értékelés

A kollokviumi jegy kialakítása a konzultációk 75%-án jelenlévőknél:

- prezentáció készítése és bemutatása 80%
- aktív részvétel a konzultációkon 20%

A kollokviumi jegy kialakítása a többi hallgató esetén:

- Szóbeli vizsga 100% + prezentáció készítése és bemutatása

Kötelező szakirodalom:

- Kornai János: Az egészségügy reformjáról. Közgazdasági és Jogi Kiadó, Budapest, 1998 ISBN: 9789632242347
- Orosz Éva: Egészségügyi rendszerek és reformtörekvések. Budapest, politikai Tanulmányok Intézete Alapítvány, 1992 ISBN: 963-0420-45-6
- Orosz Éva, Kaló Zoltán, Nagy Balázs: Egészség-Gazdaságtan. http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/0041_egeszseggazdtan/adatok.html
- Dr. Boncz Imre (2011): Egészségügyi finanszírozási, menedzsment és minőségbiztosítási, alapismeretek. Medicina. Budapest. http://eta.bibl.u-szeged.hu/907/1/0061_boncz_eg_fin_ebook.pdf

Szakirodalom:

- Mackenbach J, Bakker M (2020): Reducing Inequalities in Health: A European Perspective. Routledge, London, UK. ISBN: 0415259843
- Peter Berman p, Bitran R (2011): Health Systems Analysis for Better Health System Strengthening. world Bank Group. <https://openknowledge.worldbank.org/bitstream/handle/10986/13593/659270WP0Health00Box365730B00PUBLI00.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Charles E. Phelps, Stephen T. Parente (2018): The Economics of US Health Care Policy. Routledge 2 Park Square, Milton Park, Abingdon, Oxon, OX14 4RN and d by Routledge ird Avenue, New York, NY 10017, ISBN: 978-0-415-78431-3

Konzultációkra bontott tematika

1.	<p>1. előadás: Alapfogalmak, az egészségügy funkciói, diszfunkciói</p> <p>2. előadás: Egészségügyi intézményrendszer, tulajdonviszonyok az egészségügyben</p> <p>3. előadás: Egészségügyi rendszer működési formái, az egészségügy irányítási rendszere</p> <p>4. előadás: Az egészségügyi rendszer finanszírozása, forrásallokáció az egészségügyben</p> <p>5. előadás: Egészségügyi rendszerek típusai, egészségügyi rendszerek Európában</p> <p>6. előadás: Egészségügyi rendszerek a világban, az egészségügyi piac</p> <p>7. előadás: Az egészségügyi rendszerek átfogó történeti áttekintése, a magyar egészségügyi rendszer kialakulása</p> <p>8. előadás: Egészségügyi reformok Magyarországon, egészségügyi reformok a gyakorlatban</p> <p>9. előadás: A magyar egészségügyi rendszerek kialakulásának történeti áttekintése, Szakellátási rendszerek elemzése</p> <p>10. előadás: lineáris-, funkcionális-, mátrix-, divíziós szerkezeti formák bemutatása</p>
	TE*
2.	1.-10. gyakorlat: A csoportos projekt munka bemutatása ppt formájában.
	TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Az egészségügy közgazdaságtanának alapismeretei				Kódja:	GT_MEUL006-17 GT_MEULS006-17	
	angolul:	Basic Knowledge of the Health Economics						
Felelős oktatási egység:		Egészségügyi Gazdasági és Menedzsment Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	6	magyar
Levelező	x	Féléves	20	Féléves	20			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Karcagi-Kováts Andrea			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
<p>A kurzus az alapvető közgazdasági alapokat tárgyalja, mind a pozitív, mind a normatív irányokat beleértve. A közgazdasági elméletek megismerése lehetővé teszi gazdasági kérdések megértését és átlátását. Bemutatásra kerülnek az egészség és az egészségügy speciális jellegzetességei és az e területeken alkalmazható közgazdasági eszközök valamint az állami és piaci mechanizmusok szerepe, jelentősége és szinergiája, a finanszírozhatóság és fenntarthatóság kérdései. A közgazdaságtan alapjai tárgy közgazdasági alapokat és háttérrel nyújt a képzés más tárgyaihoz és eligazítást ad a hallgatóknak a témában írt számtalan szakirodalomban.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ismeri az egészségügyi menedzsment átfogó tárgykörének általános és specifikus jellemzőit, legfontosabb irányait és határait, az egészségügyi menedzsmentet alkotó tudományterületek (különös tekintettel az egészségtudományra, a gazdaságtudományra és a társadalomtudományra, valamint az interdiszciplináris magatartástudományra) elhatárolását és kapcsolódási pontjait. • Ismeri az egészségügyi szervezetek vezetésének (tervezés, szervezés, irányítás, ellenőrzés, menedzsment kontroll, koordináció) eszközrendszerét, ismeretszerzési és probléma megoldási módszereit, absztrakciós technikáit, a korszerű vezetési és szervezési módszereket. <p><i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Képes az egészségügyi szervezetek és az egészségügyi rendszer működését meghatározó demográfiai, epidemiológiai, társadalmi, pénzügyi, gazdasági, jogi, etikai és technológiai környezet, valamint a termelési tényezők és az egészségügyi szolgáltatások versenykörnyezetének elemzésére és értékelésére. • Képes a saját gondolatainak és szakmai témáknak szóban és írásban történő árnyalt kifejtésére, birtokolja a szakmai vitához szükséges beszéd- és íráskészséget. <p><i>Attitűd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vállalja az egészségügyi menedzseri szakmai identitást, ismeri saját korlátait. <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Az egészségügyi vezetési, szervezési feladatokat önállóan, saját belső meggyőződésére építve végzi és felelősséget vállal vezetői döntéseikért. • Jelentős önállósággal bír a tudományos tevékenység szervezésében, kivitelezésében és irányításában, önállóan használja a tudományos adatbázisokat, aktívan közreműködik közlemények elkészítésében, pályázatok írásában. 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>A közgazdaságtan mint tudomány, tárgya, módszerei, alapelvek</p> <p>Egyensúly – kereslet-kínálat, árszabályozás, adók, támogatások</p> <p>Fogyasztói magatartás vizsgálata, a fogyasztó optimalizálása</p> <p>Rugalmasság</p> <p>Vállalati magatartás, költségek, bevételek, profit, vállalati optimalizálás</p> <p>Piaci szerkezetek</p> <p>Fontosabb makromutatók (GDP, CPI munkanélküliségi ráta)</p> <p>A gazdaság hosszú távon</p> <p>A pénz funkciói, pénzkereslet, pénzkínálat, mennyiségi elmélet, az infláció és költségei</p> <p>A gazdaság rövid távon</p> <p>AS-AD modell</p>								

Az egészségügyi szektor (szűkösség, állami feladatok, szolidaritás, etikai követelmények, ösztönzők, az egészség értéke, bizonytalanság és biztosítás, információs aszimmetria, kockázat, keresleti kínálati oldal)

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Előadás és szemináriumi foglalkozás

Értékelés

Az írásbeli vizsgán elért eredmény adja a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint:

0 - 50% – elégtelen

50,01% - 64% – elégséges

64,01% - 76% – közepes

76,01% - 87% – jó

87,01% - 100% – jeles

Kötelező szakirodalom:

Kornai János – Karen Eggleston: Egyéni választás és szolidaritás Az egészségügy intézményi mechanizmusának reformja Kelet-Európában. Nemzeti Tankönyvkiadó, 2004

Mankiw, N. G.: A közgazdaságtan alapjai. Osiris Kiadó, 2011

Ajánlott szakirodalom:

Konzultációkra bontott tematika	
1.	<p>1-2. előadás: A közgazdaságtan alapvető kérdései, módszere, 10 alapelve 1-2 gyakorlat: A piac: kereslet és a kínálat; egyensúlyi ár és mennyiség értelmezése 3-4 gyakorlat: Fogyasztói magatartás, optimális választás; egyéni és piaci kereslet 5-6 gyakorlat: Vállalati magatartás; Piaci szerkezetek; a profitmaximalizáló döntés és jóléti hatásaik 3-4 előadás: Makroökonómiai aggregátumok mérése</p> <p>TE* határelemzés, racionalitás, önérdékkövetés, alternatív költség, pozitív-normatív elemzés makroökonómiai jellegű problémák, az infláció és a pénzkínálat hosszú távú kapcsolata,</p>
2.	<p>7-8 gyakorlat: A gazdaság hosszú távon 9-10 gyakorlat: A gazdaság rövid távon 5-6 előadás: Az egészségügyi reform elvei; a szektor sajátosságai 7-8 előadás: A fizetési rendszerekhez kapcsolódó ösztönzők 9-10 előadás: Keresleti oldal, kínálati oldal, kereslet és kínálat kölcsönhatása az egészségügyben</p> <p>TE: fiskális és monetáris beavatkozások hatása, az állam szerepe az egészségügyi rendszerben, ösztönzők az egészségügyben</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Epidemiológia és egészségügyi statisztika				Kódja:	GT_MEUL007-17 GT_MEULS007-17	
	angolul:	Epidemiology and healthcare statistics						
Felelős oktatási egység:		Egészségügyi Gazdasági és Menedzsment Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	4	magyar
Levellező	x	Féléves	5	Féléves	15			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Nagy Attila Csaba			beosztása:	docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék és elsajátítsák az alapvető epidemiológiai fogalmakat, módszereket felkészítjük a diákokat a megtanult gyakorlati alkalmazásához, és megtanítjuk az epidemiológiai vizsgálatok eredményeinek kritikus értékelését.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ismeri az információgyűjtés, kezelés, elemzés, értékelés és megosztás technikáit. <p><i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Képes az egészségügyi szervezetek és az egészségügyi rendszer működését meghatározó demográfiai, epidemiológiai, társadalmi, pénzügyi, gazdasági, jogi, etikai és technológiai környezet, valamint a termelési tényezők és az egészségügyi szolgáltatások versenykörnyezetének elemzésére és értékelésére. <p><i>Attitűd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Elkötelezett az emberi élet védelme iránt. • Kritikusan, de elfogulatlanul viszonyul a saját és mások szakmai tevékenységéhez, eredményeihez. • Tiszteli és képviseli a szakmai-etikai normákat. <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Jelentős önállósággal bír a tudományos tevékenység szervezésében, kivitelezésében és irányításában, önállóan használja a tudományos adatbázisokat, aktívan közreműködik közlemények elkészítésében, pályázatok írásában. • Önállóan döntést hoz. 								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>Az alapvető epidemiológiai és biostatistikai fogalmak, módszerek elsajátítása, felkészítés a gyakorlati alkalmazásokhoz; az epidemiológiai vizsgálatok és statisztikai elemzések eredményeinek megértése és kritikus értékelése.</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Elmélet és számítógépe gyakorlat</p>								
<p>Értékelés</p> <p>Öt fokozatú gyakorlati jegy</p>								
<p>Kötelező szakirodalom:</p> <p>Vargáné Hajdú P., Ádány R.: Epidemiológiai szótár. Medicina Kiadó, 2003.</p>								
<p>Ajánlott szakirodalom:</p> <p>Rothman KJ. Epidemiology: An introduction. Oxford University Press, New York., 2002.</p>								

Konzultációkra bontott tematika	
1.	1. előadás : Epidemiológia története 2. előadás: Kísérletes és megfigyelésen alapuló módszerek 3. előadás: Epidemiológiai vizsgálatok folyamata 4. előadás: Gyakorisági mutatók 5. előadás: Kockázati mutatók
	TE*
2.	1. gyakorlat: Standardizálás 2. gyakorlat: Deskriptív epidemiológiai vizsgálatok 3. gyakorlat: Analitikus epidemiológiai vizsgálatok 4. gyakorlat: Validitás I. Zavaró tényezők 5. gyakorlat: Validitás II. Szelekciós hibák
	TE
3.	6. gyakorlat: Validitás III. Mérési/megfigyelési hibák 7. gyakorlat: Precizitás I. Populáció és minta kapcsolata 8. gyakorlat: Precizitás II. Megbízhatósági tartomány 9. gyakorlat: Precizitás III. Hipotézis tesztelés 10. gyakorlat: Átlagok összehasonlítása megbízhatósági tartományok alapján - számítógépes gyakorlat
	TE
4.	11. gyakorlat: Átlagok összehasonlítása statisztika teszt segítségével - számítógépes gyakorlat 12. gyakorlat: Több csoport átlagának összehasonlítása - számítógépes gyakorlat 13. gyakorlat: Gyakorisági adatok megbízhatósági tartománya - számítógépes gyakorlat 14. gyakorlat: Gyakoriságok összehasonlítása (khi-négyzet próba) - számítógépes gyakorlat 15. gyakorlat: Folytonos változók elemzése (egy-és többváltozós lineáris regresszió) - számítógépes gyakorlat
	TE
5.	TE
6.	TE
7.	TE
8.	TE
9.	TE
10.	TE
11.	TE
12.	TE
13.	TE
14.	TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Egészségügyi jogi ismeretek				Kódja:	GT_MEUL008-17	
	angolul:	Health Care Law					GT_MEULS008-17	
Felelős oktatási egység:		Egészségügyi Gazdasági és Menedzsment Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	5	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Bányai-Márton Gábor			beosztása:	mesteroktató	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása		
<p>A kurzus célja: A jog szerepének meghatározása az egészségügyben, valamint az egészségügyi ellátás működését szabályozó jogi keretekkel, az alapvető jogszabályokkal, illetve az egészségügyet leginkább érintő jogterületekkel való általános megismerkedés. Az általános jogi keretek mellett a szakterületet érintő közigazgatási jogi, gazdasági, polgári jogi illetve büntetőjogi vonatkozásokkal, kapcsolódási pontokkal ismerkednek meg a hallgatók.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p>								
<p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ismeri az egészségügyi menedzsment átfogó tárgykörének általános és specifikus jellemzőit, legfontosabb irányait és határait, az egészségügyi menedzsmentet alkotó tudományterületek (különös tekintettel az egészségtudományra, a gazdaságtudományra és a társadalomtudományra, valamint az interdiszciplináris magatartástudományra) elhatárolását és kapcsolódási pontjait. • Ismeri az egészségügyi menedzsment területének legfontosabb problémáit, a szervezeti problémák és kihívások feldolgozásának és kezelésének, a fejlesztési projektek menedzsmentjének eszközeit, módszereit. <p><i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Képes az egészségügyi szervezetek és az egészségügyi rendszer működését meghatározó demográfiai, epidemiológiai, társadalmi, pénzügyi, gazdasági, jogi, etikai és technológiai környezet, valamint a termelési tényezők és az egészségügyi szolgáltatások versenykörnyezetének elemzésére és értékelésére. <p><i>Attitűd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Elkötelezett az emberi élet védelme iránt. • Elkötelezett a minőségi munkavégzés iránt. <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Az egészségügyi vezetési, szervezési feladatokat önállóan, saját belső meggyőződésére építve végzi és felelősséget vállal vezetői döntéseiért. • Önállóan döntést hoz. • Alkalmas társas helyzetek kezelésére, csoportmunkában való felelős részvételre, csoportmunka önálló megszervezésére és konfliktusok kezelésére. 								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p>								
<p>A jog szerepének meghatározása az egészségügyben, valamint az egészségügyi ellátás működését szabályozó jogi keretekkel, az alapvető jogszabályokkal, illetve az egészségügyet leginkább érintő jogterületekkel való általános megismerkedés. Az általános jogi keretek mellett a szakterületet érintő közigazgatási jogi, gazdasági, polgári jogi illetve büntetőjogi vonatkozásokkal, kapcsolódási pontokkal ismerkednek meg a hallgatók.</p>								

1. előadás: Közigazgatás - államigazgatás – egészségügy
1. gyakorlat: Kormány – minisztérium – államtitkárság
2. előadás: Az egészségügyi igazgatás fogalma, jogi szabályozása
2. gyakorlat: Az egészségügyi igazgatás szervezetrendszere, hatósági tevékenység
3. előadás: Az egészségügyi jogszabályok rendszere. Egészségügyi jogforrások
3. gyakorlat: Jogszabályalkotás. Végrehajtás
4. előadás: A területi és a helyi államigazgatás
4. gyakorlat: Kormányhivatalok és helyi önkormányzatok
5. előadás: Az egészségügyi háttérintézmények
5. gyakorlat: Szervezeti átalakítások, reformok az utóbbi években
6. előadás: Polgári jog és az egészségügy kapcsolata
6. gyakorlat: Felelősségi viszonyok
7. előadás: Kártérítési felelősség az egészségügyben
7. gyakorlat: A bírói gyakorlatot meghatározó döntések
8. előadás: A polgári peres eljárás
8. gyakorlat: A gyakorlat szempontjából jelentős jogviták. Jogesetelemzés
9. előadás: A bíróság
9. gyakorlat: Felkészülés a peres eljárásra. A szakértő jelentősége
10. előadás: Egyéb felelősségi formák
10. gyakorlat: Foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés. Jogesetek ismertetése

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Értékelés

Kötelező szakirodalom:

Feith Helga Judit, Maráczai Ferenc, Sztrilich András Péter: Egészségügyi jog. SE ETK jegyzetek, Akadémiai Kiadó, 2021.

Ajánlott szakirodalom:

Lapsánszky András (szerk.): Közigazgatási jog III. Akadémiai Kiadó, 2016.

Dobos Attila, Feith Helga Judit, Némethné Gradwohl Edina, Maráczai Ferenc, Sztrilich András: Társadalmi normák az egészségügyben 1-2. SE ETK jegyzetek, Akadémiai Kiadó, 2020.

Fézer Tamás (szerk.): A kártérítési jog magyarázata. Akadémiai Kiadó, 2019.

Görgényi Ilona, Gula József, Horváth Tibor, Jacsó Judit, Lévay Miklós, Sántha Ferenc, Váradi Erika: Magyar büntetőjog - különös rész. Akadémiai Kiadó, 2016.

Garaj Erika (szerk.): Egészségügyi szervezetek menedzsmentje. Akadémiai Kiadó, 2020.

Konzultációkra bontott tematika	
1.	<p>1. előadás: Közigazgatás – államigazgatás – egészségügy</p> <p>2. előadás: Az egészségügyi igazgatás fogalma, jogi szabályozása</p> <p>3. előadás: Az egészségügyi jogszabályok rendszere. Egészségügyi jogforrások</p> <p>4. előadás: A végrehajtás</p> <p>5. előadás: Az egészségügyi háttérintézmények</p>
	TE*
2.	<p>6. előadás: Polgári jog és az egészségügy kapcsolata</p> <p>7. előadás: Kártérítési felelősség az egészségügyben</p> <p>8. előadás: A polgári peres eljárás</p> <p>9. előadás: Egyéb felelősségi formák</p> <p>10. előadás: A bírósági szervezetrendszer</p>
	TE
3.	<p>1. gyakorlat: Jogszabályalkotás</p> <p>2. gyakorlat: Kormány – minisztérium – államtitkárság</p> <p>3. gyakorlat: Kormányhivatalok és helyi önkormányzatok</p> <p>4. gyakorlat: Szervezeti átalakítások, reformok az utóbbi években</p> <p>5. gyakorlat: Felelősségi viszonyok</p>
	TE
4.	<p>6. gyakorlat: A bírói gyakorlatot meghatározó döntések</p> <p>7. gyakorlat: A gyakorlat szempontjából jelentős jogviták. Jogesetelemzés</p> <p>8. gyakorlat: A szakértő jelentősége</p> <p>9. gyakorlat: Felkészülés a peres eljárásra</p> <p>10. gyakorlat: Foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés. Jogesetek ismertetése</p>
	TE

A tantárgy neve:	magyarul:	Szakmai terepgyakorlat I.				Kódja:	GT_MEULGY1-17 GT_MEULSGY1-17	
	angolul:							
Felelős oktatási egység:		Egészségügyi Gazdasági és Menedzsment Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Gyakorlat	5	magyar
Levelező	x	Féléves	-	Féléves	50			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Bíró Klára		beosztása:	docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
<p>Szakmai követelmények: Az egészségügyi ellátórendszer szervezésében, menedzsmenthez köthető feladataiban tapasztalatszerzés az elvárt a szakmai gyakorlatok során. A szakmai gyakorlat letölthető itthon és külföldön egyaránt. A szakmai gyakorlat helyszíne lehet klinika, kórház, egészségügyi vállalkozás illetve az egészségügyi rendszer részét képező bármely intézmény, szervezet.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i></p> <p>_____</p> <p><i>Képesség:</i></p> <p>_____</p> <p><i>Attitűd:</i></p> <p>_____</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <p>_____</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>_____</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>_____</p>								
<p>Értékelés</p> <p>A gyakorlólé hely által kiállított igazolás alapján megajánlott gyakorlati jeggyel történő értékelés.</p>								
<p>Kötelező szakirodalom:</p> <p>_____</p>								
<p>Ajánlott szakirodalom:</p> <p>_____</p>								

Heti bontott tematika	
1.	TE*
2.	TE
3.	TE
4.	TE
5.	TE
6.	TE
7.	TE
8.	TE
9.	TE
10.	TE
11.	TE
12.	TE
13.	TE
14.	TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Egészségügyi finanszírozás és rendszerfejlesztés				Kódja:	GT_MEUL009-17 GT_MEULS009-17	
	angolul:							
Felelős oktatási egység:		Egészségügyi Gazdasági és Menedzsment Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		Egészségügyi rendszerek elemzése			Kódja:	GT_MEUL005-17 GT_MEULS005-17		
		Az egészségügy közgazdaságtanának alapismeretei				GT_MEUL006-17 GT_MEULS006-17		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	4	magyar
Levelező	x	Féléves	5	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Dózsa Csaba			besztása:	docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				besztása:		
<p>A kurzus alapvető célkitűzése, hogy a hallgatók ismerjék meg a különböző ellátási formák finanszírozási technikáit, képesek legyenek az egészségügy teljesítményének elemzésére, az elemzéshez alkalmazott módszereket és fogalmakat alapkövetelményként alkalmazzák. Az egészségbiztosítás természetbeni és pénzbeli ellátásait megismerjék, az igénybevételük szabályaival. Az Egészségbiztosítási Alap forrásainak allokációja. A szerződött egészségügyi szolgáltatók finanszírozása, szakmai és pénzügyi ellenőrzése. Az egészségbiztosítási rendszer kapcsolata más szervekkel. Az ellátórendszer fejlesztésének szempontjai. A képzés során elsajátításra kerülnek az ápolás gazdaságtan speciális kérdései is. Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Ismeri a szervezeti erőforrások (humán, tárgyi és pénzügyi) integrált menedzsmentjének szemléletét és eszközeit. Ismeri az információgyűjtés, kezelés, elemzés, értékelés és megosztás technikáit. <p><i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Képes az egészségügyi szervezetek és az egészségügyi rendszer működését meghatározó demográfiai, epidemiológiai, társadalmi, pénzügyi, gazdasági, jogi, etikai és technológiai környezet, valamint a termelési tényezők és az egészségügyi szolgáltatások versenykörnyezetének elemzésére és értékelésére. Képes az egészségügyi intézmények szervezetének és folyamatainak elemzésére, tervezésére és alakítására. Képes a különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban és különböző szakmai elvárásoknak megfelelően a problémamegoldó módszerek és technikák széles körének gyakorlati alkalmazására, projektek tervezésére és irányítására, konfliktusok kezelésére, a vezetői ellenőrzéssel kapcsolatos feladatok ellátására, a vezetői munkát átfogó koordinációra és integrációra. <p><i>Attitűd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Kritikusan, de elfogulatlanul viszonyul a saját és mások szakmai tevékenységéhez, eredményeihez. Tiszteli és képviseli a szakmai-etikai normákat. <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Az egészségügyi vezetési, szervezési feladatokat önállóan, saját belső meggyőződésére építve végzi és felelősséget vállal vezetői döntéseiért. Önállóan döntést hoz. 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<ol style="list-style-type: none"> Egészségügyi finanszírozás, forrásképzés rendszere az európai egészségügyi rendszerekben A hazai egészségbiztosítás rendszere, szolgáltatói kapacitások, progresszivitási szintek és a szolgáltatói szektor hierarchiája; Szektorsemleges szolgáltatásvásárlás Az Egészségbiztosítási Alap bevételi szerkezetének elemzése Az Egészségbiztosítási Kiadási oldalának elemzése, források allokációja, kiadásfékentartó kormányzati intézkedések Kulcsfogalmak az egészségügyi finanszírozásában és szervezésében (definitív szerep, kapuőri szerep, horizontális és vertikális méltányosság, esélyegyenlőség, betegségteher, szubszidiaritás) Hatékonyági fogalmak és hatékonyság elemzések területei és jelentősége az egészségügy finanszírozásában Finanszírozási ösztönzők, főbb finanszírozási típusok jellemzői és előnyei, hátrányaik elemzése: éves költségvetés, HBCs, napidíj, fejkvóta, tevékenység alapú – fee-for service finanszírozás A bundled payment – kötegelte finanszírozás jellemzője és alkalmazási lehetőségei Magyarországon Az ösztönzés és finanszírozás rendszerének megújítási lehetőségei a hazai egészségbiztosítási rendszerében Magán egészségügyi ellátások finanszírozása, árai és szolgáltatási területük elemzése; 								

11. Az egyéni térítés, co-payment típusai az európai egészségügyi rendszerekben, negatív és pozitív hatásaik elemzése
12. Népegészségügyi programok finanszírozása, szűrőprogramok, egészségfejlesztési irodák működtetése
13. Egészségügyi intézmények működtetése, kontrolling számítási feladatok
14. Záró csoportos feladatok, csoportos projektmunkák bemutatása

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Elméleti előadások, órai gyakorlati munkák, egyéni vagy kiscsoportos prezentációk tartása, számítási példák kidolgozása.

Értékelés

Kollokvium: projektmunka keretében a kurzus során elhangzott anyagok elméleti és gyakorlati számonkérése.

20% órai munka és órai jelenlét

40% záró kiscsoportos egészségügyi menedzsment és rendszerfejlesztés témájú minta-projekt feladatok bemutatása

40% írásbeli teszt, definíciók és módszerek témájában

Kötelező szakirodalom:

- RÉKASSY BALÁZS, MAUROVICH HORVÁTH PÁL, SZANKA TÍMEA, PAPP ZSOMBOR MÁTYÁS, TAKÁCS RÓBERT, SALAI MÁRTON JÓZSEF, DÓZSA CSABA LÁSZLÓ (2023) A fővárosi onkológiai CT- és MR-várólista-csökkentési program jelentősége és részidős eredményei, tapasztalatai. *Lege Artis Medicinae* 33 (1-2) 41-48. oldal.
- PÓNUSZ RÓBERT, BONCZ IMRE, KOVÁCS DALMA, CSONKA DIÁNA, GAZSÓ TIBOR, MOLICS BÁLINT, LUDMAN ISTVÁN, ENDREI DÓRA (2022) A magyarországi várólista-csökkentési program orvosszakmai összetételének, igénybevételi mutatóinak és területi megoszlásának elemzése 2015–2018 időszakában. *Lege Artis Medicinae* 32 (3) 121-131. oldal.
- Boncz Imre (2007) A teljesítményvolumen-korlát (TVK) hatása az aktív fekvőbeteg szakellátás teljesítménymutatóira intézményi, megyei és regionális bontásban. *IME Vol 6. (8).* 19-24. oldal.
- Dózsa Csaba (2005) A finanszírozási technikák alkalmazásának tapasztalatai és ösztönző hatásai a hazai egészségügyi szolgáltatások közfinanszírozásában. *IME Vol 4. (4.)* 18-22. oldal.
- Reinhard Busse (2011) *Diagnosis-Related Groups in Europe Moving towards transparency, efficiency and quality in hospitals.* European observatory on health systems and policies.

Ajánlott szakirodalom:

- Dózsa, Cs. [2010]. Eredményalapú forrásallokáció. In: Bodrogi, J. (szerk.) *A magyar egészségügy - Társadalmi-gazdasági megfontolások és ágazati véleményterkép.* Budapest, Semmelweis: 82-123. 41 old
- *Egészség-gazdaságtani fogalmak: Általános egészség-gazdaságtani fogalmak,*
https://fogalomtar.aeek.hu/index.php/Eg%C3%A9szs%C3%A9g-gazdas%C3%A1gtani_fogalmak
- Inotai A, Kaló Z, Lovas K : *Az egészségnyereség mérése,* SpringMed Kiadó, Budapest, 2014.
- Nagy, J., Dózsa, Cs., Boncz, I. [2008]. *Experiences With the Application of the DRG Principle in Hungary.* In: Kimberly, J., de Pourville, G., d'Annunzio, T. (Eds.) *The Globalization of Management Innovation in Health Care,* Cambridge University Press: 284-319. 36 old.

A tantárgy neve:	magyarul:	Emberi erőforrás-menedzsment és munkajog az egészségügyben				Kódja:	GT_MEUL010-17 GT_MEULS010-17	
	angolul:	HR Management and Labor Law in Health Care						
Felelős oktatási egység:		Egészségügyi Gazdasági és Menedzsment Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		Egészségügyi jogi ismeretek				Kódja:	GT_MEUL008-17 GT_MEULS008-17	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	4	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Bányai-Márton Gábor			beosztása:	mesteroktató	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
<p>A kurzus célja, a hallgatókkal megismertetni az egészségügyi humánerőforrás-gazdálkodás és – menedzsment elméleti és gyakorlati kérdéseit a hazai jogforrások, szakirodalom, illetve a gyakorlati tapasztalatok figyelembevételével, oly módon, hogy a tárgy betekintést nyújt az emberi erőforrás és az egészségügy makrogazdasági szerepébe, az egészségügyi munkaerőpiac és munkaügyi kapcsolatok rendszerébe, a közszféra és a magánszféra munkajogi szabályozásába, valamint a konfliktuskezelés kooperatív technikáiba.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ismeri a szervezeti erőforrások (humán, tárgyi és pénzügyi) integrált menedzsmentjének szemléletét és eszközeit. • Ismeri az egészségügyi menedzsment területének legfontosabb problémáit, a szervezeti problémák és kihívások feldolgozásának és kezelésének, a fejlesztési projektek menedzsmentjének eszközeit, módszereit. <p><i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Képes az emberi erőforrások stratégiai menedzsmentjére. • Képes a szervezeti változtatások hatékony vezetésére, a szervezeti ellenállás hatékony kezelésére. Képes a beosztottak közvetlen irányítására, motivációs eszközök alkalmazására, a beosztottak munkájának operatív ellenőrzésére. <p><i>Attitűd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Elkötelezett az emberi élet védelme iránt. • Képes a hatékony és hiteles kommunikációra és személyközi kapcsolatok kiépítésére. <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Az egészségügyi vezetési, szervezési feladatokat önállóan, saját belső meggyőződésére építve végzi és felelősséget vállal vezetői döntéseiért. • Önállóan döntést hoz. • Alkalmos társas helyzetek kezelésére, csoportmunkában való felelős részvételre, csoportmunka önálló megszervezésére és konfliktusok kezelésére. 								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>Az emberi erőforrás menedzsment és a munkajog szerepének meghatározása az egészségügyben, valamint az alapvető jogszabályokkal és kihívásokkal való megismerkedés, kiemelt hangsúlyt fektetve az elmúlt évek tendenciáira és reformjaira, illetve a jövőbeni változtatási lehetőségekre, kihívásokra, kitekintve a nemzetközi folyamatokra.</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p>								
<p>Értékelés</p> <p>Kollokviumi jegy</p>								
<p>Kötelező szakirodalom:</p> <p>Papp – Saághy – Boncz: Az egészségügy jogi és humánpolitikai aspektusai. Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar, 2022</p>								

Homicskó – Nádházy – Schnider – Szűcs: Kollektív munkaügyi viták és az alternatív vitarendezés lehetőségei az egészségügyi és szociális ágazatban. 2018.

Ajánlott szakirodalom:

„Egészséges Magyarország 2021–2027” Egészségügyi Ágazati Stratégia

Ferencz– Sebestyén– Szabó: Az egészségügyi szolgálati jogviszony, Magyar Orvosi Kamara, 2021.

Konzultációkra bontott tematika	
1.	1. előadás: Az egészségügyi HR menedzsment 2. előadás: A HR gazdálkodás alapjai, kialakulása 3. előadás: HR és a többi erőforrás 4. előadás: Egészségügyi HR válság 1. gyakorlat: Megoldási lehetőségek, kísérletek 5. előadás: Fiatal szakemberek és támogatásuk 6. előadás: Az egészségügy munkajoga 2. gyakorlat: Pályáztatás
	TE*
2.	7. előadás: A munkajog alapelvei 8. előadás: A jogviszonyok létrejötte 9. előadás: A jogviszonyok megszűnése, megszüntetése 10. előadás: Munkaidő – Pihenőidő 3. gyakorlat: Próbaidő, gyakornoki idő és a vezetői beosztás 4. gyakorlat: Besorolás, előmeneteli rendszer 5. gyakorlat: A jogviszony megszüntetésének gyakorlati lehetőségei
	TE*

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Menedzseri készségek és eszközök az egészségügyben I.				Kódja:	GT_MEUL011-17 GT_MEULS011-17	
	angolul:	Managerial skills and tools in healthcare						
Felelős oktatási egység:		Egészségügyi Gazdasági és Menedzsment Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		Egészségügyi rendszerek elemzése			Kódja:	GT_MEUL005-17 GT_MEULS005-17		
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	3	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Bíró Klára			beosztása:	docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
<p>A kurzus célja önismereti, illetve személyiségfejlesztési technikák megismerése, melyek segítségével az asszertív gondolkodásmód és kommunikáció gyakorlata elsajátítható. A hallgatók megismerik a munkatársak motiválásának eszköztárát és lehetőségeit, és megismerik a csapatmunka elméleti és gyakorlati aspektusait. Cél az effektív társas befolyásoláshoz szükséges készségek ismertetése, a kommunikáció, a metakommunikáció, valamint a közszereplés voltának tárgyalása. Az ismeretek az illem-etikett-protokoll háromszög mindennapi munkavégzés szempontjából releváns aspektusaira is kiterjednek. A képzés során tárgyaljuk a rekreáció kérdését is, mint a munkaerő regeneráció lehetséges eszközét. A hallgatókat felkészítjük a csapatmunka elméleti és operatív alkalmazására a pályázatok, projektek háttérének vizsgálata közben.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ismeri az egészségügyi menedzsment területének legfontosabb problémáit, a szervezeti problémák és kihívások feldolgozásának és kezelésének, a fejlesztési projektek menedzsmentjének eszközeit, módszereit. • Ismeri az egészségügyi menedzsment átfogó tárgykörének általános és specifikus jellemzőit, legfontosabb irányait és határait, az egészségügyi menedzsmentet alkotó tudományterületek (különös tekintettel az egészségtudományra, a gazdaságtudományra és a társadalomtudományra, valamint az interdiszciplináris magatartástudományra) elhatárolását és kapcsolódási pontjait <p><i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Képes az egészségügyi menedzsment ismeretközvetítési technikáit, magyar és idegen nyelvű publikációs forrásait magas szinten használni, ezeket feldolgozni, a jó gyakorlatokat felismerni és adaptálni, valamint önálló, szaktudományos igényességű publikációkat készíteni. • Képes a szervezési feladatok hatékony végzésére. <p><i>Attitűd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vállalja az egészségügyi menedzseri szakmai identitást, ismeri saját korlátait. • Képes a hatékony és hiteles kommunikációra és személyközi kapcsolatok kiépítésére. <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Az egészségügyi vezetési, szervezési feladatokat önállóan, saját belső meggyőződésére építve végzi és felelősséget vállal vezetői döntéseiért. • Önállóan döntést hoz. • Alkalmos társas helyzetek kezelésére, csoportmunkában való felelős részvételre, csoportmunka önálló megszervezésére és konfliktusok kezelésére. 								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A kurzus során a vezetői képességek fejlesztése köré csoportosulnak az órák, ennek keretében foglalkozunk pályázatok, projektek a kommunikációs technikák, az egyéni és csapatmunkával, a motivációs eszközökkel, az illem, etikett, protokoll, betegutak és közbeszerzések kérdéskörével.</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Előadások, gyakorlatok</p>								

Értékelés

Kollokviumi egy megszerzése: Írásbeli vagy szóbeli vizsgával

Kötelező szakirodalom:**Ajánlott szakirodalom:**

1. Pilling János (szerk.): Orvosi kommunikáció. 2. átdolgozott kiadás. Medicina Könyvkiadó, Budapest, 2004, ISBN: 9632429052
2. Aczél Petra-Bencze Lóránt: Hatékonyság és meggyőzés a kommunikációban. L' Harmattan, Budapest, 2005, ISBN: 978963236
3. Dobák Miklós: Szervezeti formák és vezetés. KJK-KERSZÖV, Budapest, 2001, ISBN: 9632245024
4. Adair J: Develop your Leadership Skills. Kogan Page Limited, London, UK, 2010, ISBN: 9780749455491
Owen J: The Leadership Skills Handbook. Kogan Page Limited, London, UK, 2007, ISBN: 074944827X
5. Görög Ibolya: Protokoll az életem

A tantárgy neve:	magyarul:	Minőségmenedzsment az egészségügyben				Kódja:	GT_MEUL012-17 GT_MEULS012-17	
	angolul:	Quality management in healthcare						
Felelős oktatási egység:		Egészségügyi Gazdasági és Menedzsment Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		Egészségügyi rendszerek elemzése			Kódja:	GT_MEUL005-17 GT_MEULS005-17		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	4	magyar
Levelező	x	Féléves	5	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Dombrádi Viktor		beosztása:	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása		
<p>A kurzus célja: Az egészségügyi menedzsment munkájához szükséges minőségügyi ismeretek általános és az egészségügy különböző területeivel kapcsolatos fogalmainak áttekintő megismerése. A tárgy célja elérni, hogy a vezetők az egészségügyben minőségszemlélettel irányítsák az egészségügyi szervezeteket, felismerjék a vevők, az érdekelt felek, a munkatársaik és a társadalom szükségleteit annak érdekében, hogy a szerzett ismereteket hatékonyan tudják alkalmazni és támogassák feladataik vevőközpontú megoldását.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ismeri a szervezeti erőforrások (humán, tárgyi és pénzügyi) integrált menedzsmentjének szemléletét és eszközeit. <p><i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Képes az intézményes minőségbiztosítási rendszer kiépítésére és működtetésére. <p><i>Attitűd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Elkötelezett a minőségi munkavégzés iránt. • Elkötelezett az egészségvédelmi, munkavédelmi, balesetvédelmi és tűzrendészeti előírások betartásában és betartatásában. <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Önállóan döntést hoz. • Alkalmas társas helyzetek kezelésére, csoportmunkában való felelős részvételre, csoportmunka önálló megszervezésére és konfliktusok kezelésére. 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>A minőségügyi alapismeretek kurzus keretén belül ismertetésre kerül a minőség különböző értelmezései és definíciói, a minőségmenedzsmenttel kapcsolatos fő tevékenységek, a minőség mérésének fontossága és módszerei, illetve a leggyakrabban használt minőségfejlesztési technikák. Továbbiakban olyan egészségügy specifikus tevékenységekkel és megközelítések kerülnek bemutatásra, mint a beteg- és a dolgozói biztonság, az egészségügyi technológia értékelés, a klinikai audit, valamint az egészségügyi tanúsítás és akkreditáció.</p>								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
<p>A kurzus elsősorban a frontális oktatásra rakja a hangsúlyt. Az előadások úgy vannak megszerkesztve, hogy a hallgatóságnak legyen lehetősége egy kérdés vagy problémafelvetés során a saját gondolataik megosztására, majd utólagosan ezek megvitatására. Az előadásban vannak olyan diák, amelyek azt célozzák felmérni, hogy az előtte ismertetett elméleti tudást sikerült-e a hallgatóknak megérteniük.</p>								
Értékelés								
Szóbeli vizsga eredménye adja a kollokviumi jegyet								
Kötelező szakirodalom:								
<p>Betegbiztonság a gyakorlatban – Jegyzet graduális és posztgraduális képzésben résztvevők számára (2021) – tananyag (https://info.nevesforum.hu/wp-content/uploads/2021/06/Betegbiztonsag-jegyzet.pdf)</p> <p>Boncz Imre, Ágoston István, Kovács Gábor, Endrei Dóra (2019): Gazdálkodás és Menedzsment az Egészségügyi Intézményekben. Medicina Könyvkiadó, Budapest. 93-102. oldal.</p>								
Ajánlott szakirodalom:								
Baranyai Zsolt, Harsányi László (2017): Betegbiztonság. Medicina Könyvkiadó, Budapest.								

Belicza Éva, Dombrádi Viktor, Mikesy Gergely, Sinka Lászlóné Adamik Erika (2022): A nemkívánatos események általános okai és kezelési lehetőségei az egészségügyben. Eredmények és tanulságok a hazai NEVES jelentési és tanulórendszerbe érkezett jelentések alapján. Orvosi Hetilap, 163. évfolyam, 6. szám, 236-245.

Dombrádi Viktor, Gődény Sándor, Gáll Tibor, Bíró Klára (2020): A 2018-ra vonatkozó országos kórházi felmérés eredményei: tanúsítások, akkreditáció és kiválósági díjak. IME, XIX/3, 29-33.

A tantárgy neve:	magyarul:	Döntésmélet az egészségügyben				Kódja:	GT_MEUL013-17 GT_MEULS013-17	
	angolul:							
Felelős oktatási egység:		Egészségügyi Gazdasági és Menedzsment Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		Epidemiológia és egészségügyi statisztika			Kódja:	GT_MEUL007-17 GT_MEULS007-17		
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	4	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Karcagi-Kováts Andrea			beosztása:	docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
<p>A kurzus célja az egészségügyi menedzserekkel megismertetni a döntéshozás elméleti háttérét és a klinikai döntéshozatalt. A vezetői feladatkör teljesítéséhez és a siker eléréséhez mindkét elem elsajátítása és megfelelő használata elengedhetetlen. Gyakorlati szemlélet kialakítására törekszünk hallgatóinkban, konkrét példák, esettanulmányok közös kiemelésével, a gazdasági döntések területén használatos módszerek alkalmazásával. A várható haszon maximalizálásán alapuló klinikai döntésmélet megértésében és elsajátításában, a Bayes elmélet, döntési fa modell alkalmazása.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ismeri az egészségügyi szervezeti jövőkép, küldetés és stratégia kidolgozásának, elfogadtatásának és végrehajtásának módszertanát. • Ismeri az egészségügyi menedzsment alapfogalmait, összefüggéseit, főbb tudományos elméleteit. <p><i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Képes a vezetési feladatok problémaközpontú és sokoldalú megközelítésére, a problémák és kihívások felismerésére, elemzésére és a szervezeti döntéshozatali módszerek alkalmazására. • Képes a szervezeti változtatások hatékony vezetésére, a szervezeti ellenállás hatékony kezelésére. <p><i>Attitűd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vállalja az egészségügyi menedzsment szakmai identitást, ismeri saját korlátait. <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Önállóan döntést hoz. • Az egészségügyi vezetési, szervezési feladatokat önállóan, saját belső meggyőződésére építve végzi és felelősséget vállal vezetői döntéseiért. • Alkalmas társas helyzetek kezelésére, csoportmunkában való felelős részvételre, csoportmunka önálló megszervezésére és konfliktusok kezelésére. 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus tárgyalja, hogy hogyan kell döntési problémákat megfogalmazni, strukturálni, modellezni. Áttekinti és elméleti háttérrel ad a döntési problémák megoldásához használt döntéstámogató rendszerek, szoftverek alkalmazásához								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A kurzus a gyakorlati problémák megoldását helyezi középpontba. Három szélesebb témakörből merít problémákat: többszemponú döntési modellek, bizonytalanság melletti döntések, felételes optimalizálás. Az órákon konkrét gyakorlati problémák megoldásán keresztül vezetjük be az általánosabb fogalmakat, módszereket, modelleket.								
Értékelés								
A félév végén zárthelyi dolgozat megírására kerül sor. Az írásbeli dolgozatban az elméleti alapok számonkérése mellett az órákon tárgyalt típusokba sorolható döntési problémákat kell megoldani. A dolgozattal a gyakorlati problémamegoldó képesség mérésére helyezünk nagyobb hangsúlyt. A jegy az alábbiak szerint számítódik: 0 - 50% – elégtelen 50,01% - 63% – elégséges 64,01% - 75% – közepes 76,01% - 86% – jó 87,01% - 100% – jeles								
Kötelező szakirodalom:								
Temesi József: A döntésmélet alapjai, Aula, Budapest, 2002 Ábrahám István: Döntésméleti módszerek, Typotex, Budapest, 2013								
Ajánlott szakirodalom:								
Microsoft Excel Solver bővítmény elektronikus segédanyagai								

Konzultációkra bontott tematika	
1.	<p>Bevezetés, követelmények ismertetése. Alapfogalmak: döntési folyamat, jellemző döntési problémák.</p> <p>Elemi döntési módszerek: eliminációs eljárások, lexikográfikus módszer, optimista és pesszimista döntéshozó, egyszerű súlyozás, SMART</p> <p>Csoportos döntések: egyéni és csoportos szempontsúlyok kapcsolata</p> <p>Szavazási módszerek a döntéshozatalban: Borda, Condorcet, Bernardo, Cook-Seiford; paradoxonok</p> <p>Az Electre módszer - egy fejlett döntéstámogató módszer alapjainak elsajátítása</p> <p>TE* A Hallgató képes objektív döntést hozni a tanult többszempontú döntéstámogató módszerek segítségével.</p>
2.	<p>Kilátáselmélet, heurisztikák a döntéshozatalban – egy Nobel-díjas elmélet</p> <p>Játékelmélet – legfontosabb játéktípusok, a kooperáció jelentősége az eredményben</p> <p>Döntések bizonytalanság mellett: döntési fa, várható hasznosság</p> <p>Matematikai programozás, közönséges és feltételes szélsőérték számítás</p> <p>Feltételes optimalizálási típusfeladatok</p> <p>Feltételes optimalizálás az Excel Solver segítségével</p> <p>Esettanulmányok</p> <p>TE A Hallgató tudja, mi a statisztikai tévedés; a tanult módszereket tudja alkalmazni bizonytalansággal terhelt döntési szituációban; önállóan meg tud oldani a Solver segítségével keverési és termelésstervezési problémát.</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Egészségpolitika I.				Kódja:	GT_MEUL014-17 GT_MEULS014-17	
	angolul:	Healthcare policy I.						
Felelős oktatási egység:		Egészségügyi Gazdasági és Menedzsment Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		Egészségügyi rendszerek elemzése			Kódja:	GT_MEUL005-17 GT_MEULS005-17		
		Az egészségügy közgazdaságtanának alapismeretei				GT_MEUL006-17 GT_MEULS006-17		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	3	magyar
Levelező	x	Féléves	5	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Dózsa Csaba László			beosztása:	docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása		
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatókat bevezesse az egészségpolitika elméletébe, tisztázza az egészségpolitika négy fő jellemzőjét (hatékonyság, hatásosság, méltányosság, igazságosság). A diákok megismerkednek az egészségpolitikában használt fogalmakkal, kifejezésekkel, alapvető ismeretekkel. A képzés során készségeket szereznek az egészségpolitikai tervezés, elemzés és az alapvető egészségpolitikai koncepciók megalkotása, véghezvitele, működtetése, valamint a szakpolitikai opciók terén. A hallgatók megadott étékelési szempontrendszer és módszertan szerint kis csoportos vagy egyéni kiselőadásokat tartanak hazai és külföldi egészségpolitikai programokról, kormányzati reformintézkedésekről.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ismeri az egészségügyi menedzsment területének legfontosabb problémáit, a szervezeti problémák és kihívások feldolgozásának és kezelésének, a fejlesztési projektek menedzsmentjének eszközeit, módszereit. • Ismeri az egészségügyi szervezeti jövőkép, küldetés és stratégia kidolgozásának, elfogadtatásának és végrehajtásának módszertanát. <p><i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Képes az egészségpolitikai programok kritikai értékelésére és kidolgozására. <p><i>Attitűd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Elkötelezett az emberi élet védelme iránt. • Képes a hatékony és hiteles kommunikációra és személyközi kapcsolatok kiépítésére. <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Önállóan döntést hoz. • Vezető szerepet tölt be együttműködések kialakításában, kapcsolatépítésben, szakmai együttműködésekben egyenrangú partnerként viselkedik. 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<ol style="list-style-type: none"> 1. Az egészségpolitika kulcsfogalmai, célrendszere (hatékonyság, hozzáférhetőség, minőség) 2. Egészségügyi rendszerek főbb típusai és jellemzőik 3. Egészségügyi rendszer főbb szereplői, feladatuk és érdekeik (stakeholder elemzés) 4. A Bismarck-i társadalombiztosítás és a Beveridge-i Nemzeti Egészségügyi Szolgálatok összehasonlító elemzése 5. Kötelező és önkéntes magánbiztosítás, Előtakarékosság (Medical Savings Accounts MSA), Irányított betegellátás (Managed Care) rendszerek tanulmányozása 6. Egészségügyi rendszerek értékelésének kiemelt szempontjai 7. MÉRTÉK – elemzés módszertana és főbb megállapításai, a hazai egészségügyi rendszer SWOT elemzése 8. A WHO egészségügyi rendszer elemzésének módszere (forrásképzés, forrásallokáció, köztes és végső eredményességi célok) 9. Krónikus betegség-gondozási (chronic disease management - CDM) és integrált egészségügyi ellátási programok Európában 10. Ageing hatásai az egészségügyi ellátórendszerre, Long-term care (LTC) – hosszú távú gondozás-ápolás programja és feladatai 11. Hazai és külföldi korábbi és folyamatban lévő kormányzati intézkedések elemzése 12. Népegészségügyi programok szervezése, elemzése és kiértékelése 								

13. Kiscsoportos prezentációk, esetpéldák feldolgozása és bemutatása
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Elméleti előadások, órai gyakorlati munkák, kiemelt egészségpolitikai és kormányzati intézkedések megvitatása órai keretek között, kiscsoportos projektmunkák elvégzése és prezentációk tartása.</p>
<p>Értékelés</p> <p>20% aktív órai munka és órai jelenlét 40% záró kiscsoportos előadások egészségügyi, népegészségügyi témájú programok elemzése és értékelése 40% írásbeli teszt, definíciók és módszerek témájában</p>
<p>Kötelező szakirodalom:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Egészségpolitika Szöveggyűjtemény. (2011) ELTE, TÁTK, Szerk. Orosz Éva. 1. fej. Az egészségügyi rendszerek teljesítményének értékelése 13-39. oldal, 5. fej. A szolgáltatások hatékonyságának és minőségének javítását célzó politikák 136-205. oldal. ▪ Evetovits Tamás Szigeti Szabolcs A forrásteremtés igazságosságának vizsgálata a betegségek költségterhe elleni védelem indikátorainak segítségével. Egészségügyi Gazdasági Szemle, 2012/3. 4-14. oldal. ▪ Egészségügyi tárgyú NSRK-fejlesztések értékelése (2013) Hétfa Kutatóintézet, Budapest Intézet. ▪ MÉRTÉK: A magyar egészségügyi rendszer teljesítmény értékelési jelentése (2015). kiadó: ÁEEK. 7. fejezet Egészségpolitikai 92-120. oldal. ▪ Dózsa, Cs. [2008]. 2006-2007-es évek az egészségügyben: reformtervek és programok kavalkádja. In: Sándor, P., Tolnai, Á., Vass, L. (szerk.) Magyarország Politikai Évkönyve 2007. Budapest, Kossuth: 889-914. 25 old. ▪ Orosz Éva (2022) Miért buktak el a szervezeti innovációk a magyar egészségügyben? Esély Vol. 33.(1), 3-39. oldal <p>Ajánlott szakirodalom:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Dózsa, Cs. Jankus K., Helter T. M. (2019) Structural Changes in the Hungarian Healthcare System Between 2000 and 2017. Value In Health Regional Issues:19 (2019) p. 92-98 ▪ Dózsa, Cs. [2011]. Az OEP szolgáltatásvásárlói és biztosítói szerepének erősítése. Egészségügyi Gazdasági Szemle, 49(4) Biztosítás az egészségügyben I. rész: 14-19. 6 old. ▪ Boncz, I., Evetovits, T., Dózsa, Cs., Sebestyén, A., Gulácsi, L., Ágoston, i., Endrei, D., Csákvári, T., Getzen, TE., [2015]. The Hungarian Care Managing Organization Pilot Program. Value in Health Regional Issues, 7: 27–33. 7 old.

A tantárgy neve:	magyarul:	Az egészségügyi tevékenység végzéséhez szükséges jogi alapismeretek				Kódja:	GT_MEUL100-17 GT_MEULS100-17	
	angolul:	Legal Fundamentals for Healthcare Activities						
Felelős oktatási egység:		Egészségügyi Gazdasági és Menedzsment Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		Szabadon választható	3	magyar
Levelező	x	Féléves	15	Féléves	-			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Zákány Judit			beosztása:	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása		
<p>Az egészségügyi jogra napjainkban akár már a jogrendszer egy önálló jogágaként is tekinthetünk, mivel számos olyan egészségügyi jogszabály és társadalmi szinten jelentős egészségügyet érintő kérdéskör van, amely más jogágakba nehezen sorolható be. Az egészségügyi jog ugyanakkor egy rendkívül heterogén, keresztülfekvő terület, amelynek a legtöbb jogággal való kapcsolódási pontjai felfedezhetők.</p> <p>A kurzus egyik célja, hogy a hallgatók betekintést nyerjenek az egészségügyi szolgáltatásokhoz kapcsolódó leggyakrabban alkalmazott felelősségi formák hatályos jogi szabályozásába, gyakorlatába. A középpontba helyezett kártérítési felelősségen túl képet kapnak az egészségügyi dolgozókat érintő etikai, büntetőjogi és munkajogi felelősség területéről is.</p> <p>A másik kiemelt terület az egészségügyi szolgáltatások során bekövetkező sérelmek, káresemények esetén igénybe vehető jogvédelmi lehetőségek rendszerének és működésének áttekintése.</p> <p>Mindezek mellett a kurzus hallgatói betekintést nyerhetnek az egészségügyi igazgatás különböző területeibe, intézményrendszerébe is.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i></p> <p>_____</p> <p><i>Képesség:</i></p> <p>_____</p> <p><i>Attitűd:</i></p> <p>_____</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <p>_____</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>_____</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>_____</p>								
<p>Értékelés</p> <p>A hallgatók szóbeli vizsga keretében adnak számot a kurzuson elhangzott ismeretekhez kapcsolódóan.</p>								
<p>Kötelező szakirodalom:</p> <p>Zákány Judit: Jogok és igényérvényesítési lehetőségek az egészségügyi szolgáltatások területén (Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar, Debrecen, 2023)</p> <p>Zákány Judit: Felelősség és konfliktuskezelés az egészségügyi szolgáltatások területén (Medicina Kiadó, Budapest, 2015)</p> <p>Asbóth Márton – Fazekas Marianna – Koncz József: Egészségügyi jog és igazgatás (Eötvös Kiadó, Budapest, 2020)</p>								

Ajánlott szakirodalom:

Konzultációkra bontott tematika	
1.	<p>1-2. előadás: Az egészségügyi szolgáltató és a beteg közötti jogviszony jellege, tartalma, jellemzői, az alkalmazandó felelősségi szabályok</p> <p>3-4. előadás: Az egészségügyi szolgáltatók kártérítési a felelősségének feltételei, változásai, aktuális kérdései</p> <p>5-6. előadás: Az egészségügyi szolgáltatók kötelező szakmai felelősségbiztosításának kérdései</p> <p>7-8. előadás: Az egészségügyi tevékenység végzésének lehetséges formái és ezek felelősségi vonzatai</p>
	TE*
2.	<p>9-10. előadás: Az orvosi tevékenység büntetőjogi vonatkozásai. Etikai felelősség az egészségügyi szolgáltatások területén</p> <p>11-12. előadás: Az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos konfliktusok kezelésének alapjai. Betegjogok, jogvédelmi és konfliktuskezelési utak rendszere és részletei, lehetőségek a betegjogok megsértése esetén</p> <p>13-14. előadás: Egészségügyi közjogi, igazgatási alapismeretek. Az egészségügyi igazgatásban részt vevő közigazgatási és nem közigazgatási szervek</p> <p>15. előadás: A népegészségügy területei. Az egészségbiztosítási ellátások. A gyógyszerügyi igazgatás alapjai</p>
	TE
3.	TE
4.	TE
5.	TE
6.	TE
7.	TE
8.	TE
9.	TE
10.	TE
11.	TE
12.	TE
13.	TE
14.	TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Egészségügyhöz kapcsolódó háttérintézmények működése (ÁNTSZ/NNK, NEAK, OMSz)				Kódja:	GT_MEUL101-17 GT_MEULS101-17	
	angolul:	Operation of health-related background institutions (ÁNTSZ/NNK, NEAK, OMSz)						
Felelős oktatási egység:		Egészségügyi Gazdasági és Menedzsment Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Szabadon választható	3	magyar
Levelező	x	Féléves	15	Féléves	-			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Bíró Klára			beosztása:	docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása		
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék azokat a szervezeteket, melyek támogató háttértevékenysége alapvető jelentőségű az egészségügyi szolgáltatások zavartalan működéséhez. Megismerkedhetnek a diákok az intézmények eredményeivel, aktuális működésével, a vezetés és szervezés szempontjából kiemelkedő témaköreivel. Szisztematikusság képét kapnak a szervezet működését meghatározó és befolyásoló tényezőkről. Lehetőséget biztosítunk a szervezetek megismerésére, azok részletes elemzésére.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p>								
<p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ismeri az egészségügyi menedzsment területének legfontosabb problémáit, a szervezeti problémák és kihívások feldolgozásának és kezelésének, a fejlesztési projektek menedzsmentjének eszközeit, módszereit. • Ismeri az egészségügyi menedzsment átfogó tárgykörének általános és specifikus jellemzőit, legfontosabb irányait és határait, az egészségügyi menedzsmentet alkotó tudományterületek (különös tekintettel az egészségtudományra, a gazdaságtudományra és a társadalomtudományra, valamint az interdiszciplináris magatartástudományra) elhatárolását és kapcsolódási pontjait. 								
<p><i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Képes az egészségügyi szervezetek és az egészségügyi rendszer működését meghatározó demográfiai, epidemiológiai, társadalmi, pénzügyi, gazdasági, jogi, etikai és technológiai környezet, valamint a termelési tényezők és az egészségügyi szolgáltatások versenykörnyezetének elemzésére és értékelésére. • Képes az egészségügyi intézmények szervezetének és folyamatainak elemzésére, tervezésére és alakítására. 								
<p><i>Attitűd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kritikusan, de elfogulatlanul viszonyul a saját és mások szakmai tevékenységéhez, eredményeihez. • Tiszteli és képviseli a szakmai-etikai normákat. 								
<p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Az egészségügyi vezetési, szervezési feladatokat önállóan, saját belső meggyőződésére építve végzi és felelősséget vállal vezetői döntéseiért. • Önállóan döntést hoz. 								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A kurzus során a hallgatók megismerkednek az egészségügyi ágazatban annak működését támogató háttérintézményekkel, azok felépítésével, vezetésével, feladataikkal, kötelezettségeikkel, jogaikkal és működésükkel. A kurzus alatt megismerik a Nemzeti Népegészségügyi Központ, a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő és az Országos Mentőszolgálat legfontosabb feladatait, illetve, hogy milyen szerepet töltenek be az egészségügyi szolgáltatások háttérintézményeként.</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>előadások</p>								

Értékelés

írásbeli, féléves számonkérés

Kötelező szakirodalom:**Ajánlott szakirodalom:**

Konzultációkra bontott tematika	
1.	1-2. előadás: Az egészségügyi háttérintézmények Magyarországon. Általános szerepük, feladatuk. 3-4. előadás: A Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő (NEAK) kialakulásának történeti áttekintése. 5-6. előadás: Az egészségbiztosítás alapelvei és működési környezete Magyarországon. 7-8. előadás: A NEAK feladatai, működése, irányítása, ellenőrzési feladatai.
	TE*
2.	9-10. előadás: A népegészségügy története, fejlődése 11-12. előadás: A népegészségügy nagy alakjai. Kudarok, változatlan kihívások. 13-14. előadás: A népegészségügy fő funkciói, fő területei, az ÁNTSz kialakulásának történeti áttekintése. Az ÁNTSz irányítása, működése, feladatai. 15. előadás: Az OMSz felépítése, működése, feladatai.
	TE
3.	
	TE
4.	
	TE
5.	
	TE
6.	
	TE
7.	
	TE
8.	
	TE
9.	
	TE
10.	
	TE
11.	
	TE
12.	
	TE
13.	
	TE
14.	
	TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Szakmai terepgyakorlat II.			Kódja:	GT_MEULGY2-17 GT_MEULSGY2-17	
		angolul:						
Felelős oktatási egység:		Egészségügyi Gazdasági és Menedzsment Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		Szakmai terepgyakorlat I.			Kódja:	GT_MEULGY1-17 GT_MEULSGY1-17		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Gyakorlat	3	magyar
Levelező	x	Féléves	-	Féléves	30			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Bíró Klára		beosztása:	docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása		
<p>Szakmai követelmények: Az egészségügyi ellátórendszer szervezésében, menedzsmenthez köthető feladataiban tapasztalatszerzés az elvárt a szakmai gyakorlatok során. A szakmai gyakorlat letölthető itthon és külföldön egyaránt. A szakmai gyakorlat helyszíne lehet klinika, kórház, egészségügyi vállalkozás illetve az egészségügyi rendszer részét képező bármely intézmény, szervezet.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i></p> <p>_____</p> <p><i>Képesség:</i></p> <p>_____</p> <p><i>Attitűd:</i></p> <p>_____</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <p>_____</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>_____</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>_____</p>								
<p>Értékelés</p> <p>A gyakorlólé hely által kiállított igazolás alapján megajánlott gyakorlati jeggyel történő értékelés.</p>								
<p>Kötelező szakirodalom:</p> <p>_____</p>								
<p>Ajánlott szakirodalom:</p> <p>_____</p>								

Heti bontott tematika	
1.	TE*
2.	TE
3.	TE
4.	TE
5.	TE
6.	TE
7.	TE
8.	TE
9.	TE
10.	TE
11.	TE
12.	TE
13.	TE
14.	TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Menedzseri készségek és eszközök az egészségügyben II.				Kódja:	GT_MEUL015-17 GT_MEULS015-17	
	angolul:	Management skills and tools in the healthcare II.						
Felelős oktatási egység:		Egészségügyi Gazdasági és Menedzsment Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		Menedzseri készségek és eszközök az egészségügyben I.				Kódja:	GT_MEUL011-17 GT_MEULS011-17	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	6	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Bíró Klára			beosztása:	docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása		
<p>A kurzus célja önismereti, illetve személyiségfejlesztési technikák megismerése, melyek segítségével az asszertív gondolkodásmód és kommunikáció gyakorlata elsajátítható. A hallgatók megismerik a munkatársak motiválásának eszköztárát és lehetőségeit, és megismerik a csapatmunka elméleti és gyakorlati aspektusait. Cél az effektív társas befolyásoláshoz szükséges készségek ismertetése, a kommunikáció, a metakommunikáció, valamint a közszereplés voltának tárgyalása. Az ismeretek az illem-etikett-protokoll háromszög mindennapi munkavégzés szempontjából releváns aspektusaira is kiterjednek. A képzés során tárgyaljuk a rekreáció kérdését is, mint a munkaerő regeneráció lehetséges eszközét. A hallgatókat felkészítjük a csapatmunka elméleti és operatív alkalmazására a pályázatok, projektek háttérének vizsgálata közben. Gyakorlati feladatok a tanultak alkalmazására vonatkozóan.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ismeri az egészségügyi menedzsment területének legfontosabb problémáit, a szervezeti problémák és kihívások feldolgozásának és kezelésének, a fejlesztési projektek menedzsmentjének eszközeit, módszereit. • Ismeri az egészségügyi menedzsment átfogó tárgykörének általános és specifikus jellemzőit, legfontosabb irányait és határait, az egészségügyi menedzsmentet alkotó tudományterületek (különös tekintettel az egészségtudományra, a gazdaságtudományra és a társadalomtudományra, valamint az interdiszciplináris magatartástudományra) elhatárolását és kapcsolódási pontjait. <p><i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Képes az egészségügyi intézmények szervezetének és folyamatainak elemzésére, tervezésére és alakítására. • Képes az egészségügyi intézmények szervezetének és folyamatainak elemzésére, tervezésére és alakítására. • Képes a szervezési feladatok hatékony végzésére. <p><i>Attitűd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vállalja az egészségügyi menedzseri szakmai identitást, ismeri saját korlátait. • Képes a hatékony és hiteles kommunikációra és személyközi kapcsolatok kiépítésére. <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vezető szerepet tölt be együttműködések kialakításában, kapcsolatépítésben, szakmai együttműködésekben egyenrangú partnerként viselkedik. • Alkalmos társas helyzetek kezelésére, csoportmunkában való felelős részvételre, csoportmunka önálló megszervezésére és konfliktusok kezelésére. 								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A tantárgy oktatásának célja önismereti, illetve személyiségfejlesztési technikák megismerése, melyek segítségével az asszertív gondolkodásmód és kommunikáció gyakorlata elsajátítható. A hallgatók megismerik a munkatársak motiválásának eszköztárát és lehetőségeit, és megismerik a csapatmunka elméleti és gyakorlati aspektusait. Cél az effektív társas befolyásoláshoz szükséges készségek ismertetése, a kommunikáció, a metakommunikáció, valamint a közszereplés voltának tárgyalása. Az ismeretek az illem-etikett-protokoll háromszög mindennapi munkavégzés szempontjából releváns aspektusaira is kiterjednek. A képzés során tárgyaljuk a rekreáció kérdését is, mint a munkaerő regeneráció lehetséges eszközét.</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Előadás és gyakorlat</p>								

Értékelés

Kollokvium, 5 fokozatú jegy

Kötelező szakirodalom:

Pilling János (szerk.): Orvosi kommunikáció. 2. átdolgozott kiadás. Medicina Könyvkiadó, Budapest, 2004, ISBN: 9632429052

Aczél Petra-Bencze Lóránt: Hatékonyság és meggyőzés a kommunikációban. L' Harmattan, Budapest, 2005, ISBN: 978963236

Dobák Miklós: Szervezeti formák és vezetés. KJK-KERSZÖV, Budapest, 2001, ISBN: 9632245024

Ajánlott szakirodalom:

Adair J: Develop your Leadership Skills. Kogan Page Limited, London, UK, 2010, ISBN: 9780749455491

Owen J: The Leadership Skills Handbook. Kogan Page Limited, London, UK, 2007, ISBN: 074944827X

Konzultációkra bontott tematika	
1.	<ol style="list-style-type: none"> 1. előadás: A kommunikáció alapjai 2. előadás: Kommunikáció jelentősége az egészségügyben 3. előadás: Betegkommunikáció 4. előadás: Szakdolgozói kommunikáció 5. előadás: Média megjelenés
	TE*a kommunikáció fogalmának ismerete, annak formái, jelentősége, az egészségügyben való sajtósági helyzete, a média szerepe
2.	<ol style="list-style-type: none"> 6. előadás: Kommunikációs etikett 7. előadás: Verbális és non-verbális kommunikáció 8. előadás: Protokoll az egészségügyben 9. előadás: Fellépés és megjelenés 10. előadás: Viselkedési kultúra és etikett
	TE A protokoll fogalma, annak jelentősége, az egészségügyben való kiemelt fontossága, a megjelenés hatásai, a viselkedés hatása
3.	<ol style="list-style-type: none"> 1. gyakorlat: Kommunikáció jelentősége jogi aspektusból 2. gyakorlat: Bírósági perek és tanulságuk I. 3. gyakorlat: Bírósági perek és tanulságuk II. 4. gyakorlat: Államigazgatási gyakorlat az egészségügyben 5. gyakorlat: Az egészségügyi ágazat irányítása
	TE A kommunikációval elkerülhető és el nem kerülhető helyzete jogi kihatásai, a központi irányítás hatása a mindennapi gyakorlatra az ágazatban
4.	<ol style="list-style-type: none"> 6. gyakorlat: Kommunikáció a mindennapi gyakorlatban 7. gyakorlat: Protokoll a mindennapi gyakorlatban 8. gyakorlat: Nyilatkozattétel a médiában 9. gyakorlat: Hatalmi játszmák az egészségügyben 10. gyakorlat: Összefoglaló gyakorlat
	TE A kommunikáció és a protokoll hétköznapi megjelenésének kezelése az egészségügyben

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Egészségügyi informatika				Kódja:	GT_MEUL016-17 GT_MEULS016-17	
	angolul:	Health Informatics						
Felelős oktatási egység:		Egészségügyi Gazdasági és Menedzsment Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		Gyakorlat	4	magyar
Levelező	x	Féléves	5	Féléves	15			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Bata Róbert			beosztása:	tanársegéd	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók a képzés során elsajátítják az információdolgozás menetét, a fájlkezelést, az adatvédelmet, a szöveg- és adatkezelést, megismerik az egészségügyi adminisztrációs rendszereket. Feladatuk az egészségügyi adatbázisok megtalálása, lekérdezése, a jogszabályi rendszerek követése az interneten elérhető forrásokon keresztül, az adatfrissítés gyakorlata és az elérhető források megkeresése, valamint a gazdálkodást támogató információs rendszerek (SAP) ismerete.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ismeri az információgyűjtés, kezelés, elemzés, értékelés és megosztás technikáit. <p><i>Képesség:</i></p> <p>Képes a vezetői funkciók hatékony gyakorlását megalapozó információs és kommunikációs rendszer tervezésére, alakítására és helyes használatára, az intézményes adatgyűjtési rendszer működtetésére, valamint az egyes médiumok, funkciók, platformok kreatív alkalmazására</p> <p><i>Attitűd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kritikusan, de elfogulatlanul viszonyul a saját és mások szakmai tevékenységéhez, eredményeihez. • Tiszteli és képviseli a szakmai-etikai normákat. <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Jelentős önállósággal bír a tudományos tevékenység szervezésében, kivitelezésében és irányításában, önállóan használja a tudományos adatbázisokat, aktívan közreműködik közlemények elkészítésében, pályázatok írásában. • Önállóan döntést hoz. 								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>Előadás: Egészségügyi adatok, Adatkezelés, Adatbiztonság, Adatvédelmi alapelvek, Jog-szabályi háttér. Adattárolás (Hagyományos vs. Relációs Adattárolás), Adatbázisok, Egészségügyi adatbázisok használata. Big Data, Modern adatfeldolgozási eszközök (Adatbányászat, MI, Gépi tanulás)</p> <p>Gyakorlat: (WORD) Tudományos szintű mű publikálásához szükséges eszközök áttekintése; (EXCEL) Az adatfeldolgozás folyamatának áttekintése, kezdve az adatok előfeldolgozásával, folytatva az adatok feldolgozásával és végül lezárva az adatok kiértékelésével, ábrázolásával (Eszközök: függvények, Pivot táblák, Diagramok)</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Előadás (előadás, kérdések alapján témafeldolgozás), Gyakorlat (Közös illetve. egyéni feladatmegoldás, magyarázat)</p>								
<p>Értékelés</p> <p>Elméleti teszt legalább 50%-os teljesítése. Komplex beadandó feladat teljesítése.</p>								
<p>Kötelező szakirodalom:</p> <p>Kékes Ede, Surján György, Balkányi László, Kozmann György (2000) Egészségügyi Informatika: Medicina Kiadó, Budapest</p> <p>Kovács László: Adatbázisrendszerek I. jegyzete https://users.iit.uni-miskolc.hu/~kovacs/db1/db1.html (2023.02.12.)</p>								
<p>Ajánlott szakirodalom:</p>								

Kincses Gyula – Informatikai jegyzet

http://www.kincsesgyula.hu/dokumentumok/inform_jegyzet_1996_gyor.pdf (2023.02.12.)

Konzultációkra bontott tematika	
1.	<p>Előadás: Egészségügyi adatok, Adatkezelés, Adatbiztonság, Adatvédelmi alapelvek, Jogszabályi háttér. Adattárolás (Hagyományos vs. Relációs Adattárolás), Adatbázisok, Egészségügyi adatbázisok. Big Data, Modern adatfeldolgozási eszközök (Adatbányászat, MI, Gépi tanulás)</p> <p>Excel: Alapvető adatmanipulációs eszközök, Adatok előfeldolgozása (adattisztítás, adatelőkészítés a későbbi feldolgozásra.)</p>
	TE*
2.	<p>EXCEL: Függvények tárgyalása: Adatok aggregálása: (Darab, Darab2, Darabüres, Darabtel, Darabhatöbb, Szum, Szumhatöbb, Átlag, Átlaghatöbb, Medián, Min, Max). Ha függvény. Kereső függvények: Fkeres, Vkeres, Index, Hol.van. Kimutatáskészítés (Pivot táblák). Diagramok készítése. Mindezek átfogó gyakorlása</p>
	TE*

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Egészségügyi menedzsment etikai kérdései				Kódja:	GT_MEUL017-17 GT_MEULS017-17	
	angolul:	Ethics of Health Care Management						
Felelős oktatási egység:		Egészségügyi Gazdasági és Menedzsment Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		Egészségügyi jogi ismeretek				Kódja:	GT_MEUL008-17 GT_MEULS008-17	
		Emberi erőforrás menedzsment és munkajog az egészségügyben					GT_MEUL010-17 GT_MEULS010-17	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	4	magyar
Levelező	x	Féléves	5	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Bányai-Márton Gábor			beosztása:	mesteroktató	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása		
A kurzus célja:								
<p>A tantárgy fontos ismereteket közöl annak a bonyolult közegnek a megértéséhez, amelyben az egészségügyi intézmények működnek. Ugyanakkor az egészségügy etikai és jogi kérdéseinek szisztematikus feldolgozása az erkölcsi problémák kezeléséhez szükséges készségeket is fejleszti, szemléletmódot formál.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Ismeri az egészségügyi szervezeti jövőkép, küldetés és stratégia kidolgozásának, elfogadtatásának és végrehajtásának módszertanát. Ismeri az egészségügyi szervezetek vezetésének (tervezés, szervezés, irányítás, ellenőrzés, menedzsment kontroll, koordináció) eszközzrendszerét, ismeretszerzési és probléma megoldási módszereit, absztrakciós technikáit, a korszerű vezetési és szervezési módszereket. <p><i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Képes az egészségügyben felmerülő etikai problémák felismerésére és intézményes kezelésére. <p><i>Attitűd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Tiszteli és képviseli a szakmai-etikai normákat. Elkötelezett az emberi élet védelme iránt. <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Vezető szerepet tölt be együttműködések kialakításában, kapcsolatépítésben, szakmai együttműködésekben egyenrangú partnerként viselkedik. Alkalmasság társas helyzetek kezelésére, csoportmunkában való felelős részvételre, csoportmunka önálló megszervezésére és konfliktusok kezelésére. 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								

Az kurzus törekszik bemutatni, hogyan helyezkedik el az etika a hazai egészségügyi jogszabályrendszerben. Tárgyalja a jog és etika közötti párhuzamokat és lényegi különbségeket, a személyes erkölcsi nézetek, a hivatásetikai normák és a jogszabályok közötti lehetséges konfliktusokat, az etikai dokumentumok (etikai kódexek, irányelvek) gyakorlati jelentőségét, egyszerűbb etikai konfliktusokon keresztül bemutatja, hogy hogyan lehetséges etikai eseteket elemezni és a morális konfliktusokat kezelni.

1. előadás: Az etika fogalma, részei
1. gyakorlat: Erkölcs, etika, bioetika, hivatás-etika és jog fogalma
2. előadás: Az egészségügyi dolgozóval szemben támasztott etikai elvárások
2. gyakorlat: Néhány gyakori etikai konfliktus az egészségügyi intézményekben
3. előadás: Az egészségügyi menedzsment etikai kérdései
3. gyakorlat: Az etikai dokumentumok kialakítása és alkalmazási lehetőségei
4. előadás: Vezetői etika
4. gyakorlat: A jó és rossz vezető
5. előadás: Etikai dilemmák
5. gyakorlat: A jogi és az etikai normarendszerek különbségei

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Értékelés

Kötelező szakirodalom:

- Poór József (szerk.): Menedzsment-tanácsadási kézikönyv. Akadémiai Kiadó, 2016.
Kormos József: A filozófia és az etika tanítása. Akadémiai Kiadó, 2018.

Ajánlott szakirodalom:

- Kocziszky György, Kardkovács Kolos: A compliance szerepe a közösségi értékek és érdekek védelmében. Akadémiai Kiadó, 2020.
Ambrus István, Farkas Ádám: A compliance alapkérdései. Akadémiai Kiadó, 2020.
Balogh Monika: A munkaügyi compliance audit. Akadémiai Kiadó, 2019.
Dobos Attila, Feith Helga Judit, Némethné Gradvohl Edina, Maráczai Ferenc, Sztrilich András: Társadalmi normák az egészségügyben 1-2. SE ETK jegyzetek, Akadémiai Kiadó, 2020.

Konzultációkra bontott tematika	
1.	<p>1. előadás: Az etika fogalma, részei</p> <p>2. előadás: A betegjogok érvényesítésének etikai szempontjai</p> <p>3. előadás: Az egészségügyi dolgozóval szemben támasztott etikai elvárások</p> <p>4. előadás: Vezetői etika</p> <p>5. előadás: Egészségügyi menedzsment etikai kérdései</p>
	TE*
2.	<p>1. gyakorlat: Az emberi méltóság</p> <p>2. gyakorlat: A tájékoztatás és titoktartás dilemmái</p> <p>3. gyakorlat: A beteggel való viszony etikai kérdései</p> <p>4. gyakorlat: Az etikus vezető</p> <p>5. gyakorlat: Etikai dilemmák</p>
	TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Unió tagság egészségügyi vonatkozásai				Kódja:	GT_MEUL018-17 GT_MEULS018-17	
	angolul:	Healthcare aspects of European Union membership						
Felelős oktatási egység:		Egészségügyi Gazdasági és Menedzsment Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		Egészségügyi jogi ismeretek				Kódja:	GT_MEUL008-17 GT_MEULS008-17	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	3	magyar
Levelező	x	Féléves	5	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Kincses Gyula			beosztása:		
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
<p>A kurzus célja: fontos ismereteket közöl annak a bonyolult közegnek a megértéséhez, amelyben az egészségügyi intézmények működnek. Ugyanakkor az egészségügy etikai és jogi kérdéseinek szisztematikus feldolgozása az erkölcsi problémák kezeléséhez szükséges készségeket is fejleszti, szemléletmódot formál.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Ismeri az egészségügyi szervezeti jövőkép, küldetés és stratégia kidolgozásának, elfogadtatásának és végrehajtásának módszertanát. Ismeri az egészségügyi szervezetek vezetésének (tervezés, szervezés, irányítás, ellenőrzés, menedzsment kontroll, koordináció) eszközrendszerét, ismeretszerzési és probléma megoldási módszereit, absztrakciós technikáit, a korszerű vezetési és szervezési módszereket. <p><i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Képes az egészségügyben felmerülő etikai problémák felismerésére és intézményes kezelésére. <p><i>Attitűd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Tiszteli és képviseli a szakmai-etikai normákat. Elkötelezett az emberi élet védelme iránt. <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Vezető szerepet tölt be együttműködések kialakításában, kapcsolatépítésben, szakmai együttműködésekben egyenrangú partnerként viselkedik. Alkalmas társas helyzetek kezelésére, csoportmunkában való felelős részvételre, csoportmunka önálló megszervezésére és konfliktusok kezelésére. 								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A hallgatók a képzés során megismerik az Európai Unió tagállamainak egészségi állapotát, ezek területi sajátosságait, az egyenlőtlenségek okait, valamint a tagállamok egészségügyi rendszereinek szervezési elveit és finanszírozási rendszereit. A tárgy keretében elsajátítják az UNIÓ szervezeti felépítését, jogalkotási folyamatát, az egészséggel és egészségüggyel kapcsolatos szabályozását.</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Előadás és gyakorlat</p>								
<p>Értékelés</p> <p>Kollokvium, 5 fokozatú érdemjegy</p>								
<p>Kötelező szakirodalom:</p> <p>Egészségügyi rendszerek az Európai Unió régi tagállamaiba. ESKI tanulmány, Budapest, 2007 ISBN: 9789638685223 http://www.eski.hu/new3/kiad/zip_doc/Nyugat_Europa.pdf</p> <p>Egészségügyi rendszerek Kelet-Európában. ESKI tanulmány, Budapest, 2005 ISBN: 9638678925 http://www.eski.hu/new3/politika/zip_doc_2005/kelet-europa.pdf</p>								

Health at a Glance 2012, OECD, 2012, ISBN: 9789279260629 <http://www.oecd.org/els/health-systems/HealthAtAGlanceEurope2012.pdf>

Ajánlott szakirodalom:

-

Konzultációkra bontott tematika	
1.	<p>1. előadás: Az egészségi állapot jellemzői az EU tagállamokban, az egészségügy szervezeti és működési formái az EU tagállamokban</p> <p>2. előadás: Az egészségügyi rendszerek finanszírozása az Uniós tagállamokban, a betegjogok helyzete, intézményrendszere</p> <p>3. előadás: A fogyasztóvédelem helyzete, intézményrendszere, a minőségbiztosítás helyzete, intézményrendszere</p> <p>4. előadás: Az Európai Unió alapelvei és szervezeti felépítése</p> <p>5. előadás: Az Európai Unió döntéshozatali rendszere, az egészséget érintő szervezetek és szabályok az EU-ban (közegészségügy, népegészségügy)</p>
	TE* Európai Unió alapfogalmak, alapelvek és szabályozások ismerete
2.	<p>1. gyakorlat: A Nyugat – Európai országok egészségügyi rendszerének és működésének vizsgálata</p> <p>2. gyakorlat: Az Észak – Európai országok egészségügyi rendszerének és működésének vizsgálata</p> <p>3. gyakorlat: A Dél – Európai országok egészségügyi rendszerének és működésének vizsgálata</p> <p>4. gyakorlat: A Kelet – Európai országok egészségügyi rendszerének és működésének vizsgálata</p> <p>5. gyakorlat: A Közép – Európai országok egészségügyi rendszerének és működésének vizsgálata</p>
	TE* Európai Unió tagállamok országainak egészségügyi rendszereinek ismerete

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Egészségügyi szervezetek vezetése				Kódja:	GT_MEUL019-17 GT_MEULS019-17	
	angolul:	Management of healthcare organizations						
Felelős oktatási egység:		Egészségügyi Gazdasági és Menedzsment Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		Menedzseri készségek és eszközök az egészségügyben I.				Kódja:	GT_MEUL011-17, GT_MEULS011-17	
		Egészségügyi finanszírozás és rendszerfejlesztés					GT_MEUL009-17 GT_MEULS009-17	
		Emberi erőforrásmenedzsment és munkajog az egészségügyben					GT_MEUL010-17 GT_MEULS010-17	
		Döntésmélet az egészségügyben					GT_MEUL013-17 GT_MEULS013-17	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	4	magyar
Levelező	x	Féléves	5	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Papp Csaba Sándor			beosztása:	docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók elsajátítsák az egészségügyi szervezetek fejlesztésére és működtetésére ható hatásokat; a válság- és változásmenedzsment alapjait. Az egészségügyi intézmények általános vezetéséhez szükséges menedzsment ismeretek, a vezetésmélet fogalomrendszere, a vezetést támogató alapvető eszközök megismerése. Kritikus helyzetek kezelése: humán erőforrás krízis, adósságkezelés stb. A tantárgy célja, hogy egy elméleti alpra ráépítve a gyakorló szakemberek tapasztalatain keresztül bemutassa a különböző szintű, működtetési struktúrájú, méretű és gazdálkodási rendszerű egészségügyi intézmények vezetésének mindennapi problémáit, rávilágítva valamennyi olyan területre, mely területekkel a gyakorló kórházvezetés elengedhetetlenül és kikerülhetetlenül találkozik hétköznapi munkája során.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p>								
<p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ismeri az egészségügyi szervezetek vezetésének (tervezés, szervezés, irányítás, ellenőrzés, menedzsment kontroll, koordináció) eszközzrendszerét, ismeretszerzési és probléma megoldási módszereit, absztrakciós technikáit, a korszerű vezetési és szervezési módszereket. • Ismeri az egészségügyi szervezeti jövőkép, küldetés és stratégia kidolgozásának, elfogadtatásának és végrehajtásának módszertanát. <p><i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Képes a különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban és különböző szakmai elvárásoknak megfelelően a problémamegoldó módszerek és technikák széles körének gyakorlati alkalmazására, projektek tervezésére és irányítására, konfliktusok kezelésére, a vezetői ellenőrzéssel kapcsolatos feladatok ellátására, a vezetői munkát átfogó koordinációra és integrációra. Képes a tevékenységi területre vonatkozó küldetés és jövőkép kidolgozására, stratégiai terv, rövid és középtávú tervek készítésére és stratégiai kontroll végzésére. • Képes az egészségügyi intézmények szervezetének és folyamatainak elemzésére, tervezésére és alakítására. • Képes a vezetési feladatok problémaközpontú és sokoldalú megközelítésére, a problémák és kihívások felismerésére, elemzésére és a szervezeti döntéshozatali módszerek alkalmazására. <p><i>Attitűd:</i></p> <p>Rendelkezik a vezetői munka végzéséhez szükséges szemléletmóddal, széleskörű szakmai érdeklődéssel, személyes integritással és érzelmi intelligenciával</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Önállóan döntést hoz. • Az egészségügyi vezetési, szervezési feladatokat önállóan, saját belső meggyőződésére építve végzi és felelősséget vállal vezetői döntéseiért. • Vezető szerepet tölt be együttműködések kialakításában, kapcsolatépítésben, szakmai együttműködésekben egyenrangú partnerként viselkedik. • Jelentős önállósággal bír a tudományos tevékenység szervezésében, kivitelezésében és irányításában, önállóan használja a tudományos adatbázisokat, aktívan közreműködik közlemények elkészítésében, pályázatok írásában. 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								

Cél, hogy a hallgatók elsajátítsák az egészségügyi szervezetek fejlesztésére és működtetésére ható hatásokat; a válság- és változásmenedzsment alapjait. Az egészségügyi intézmények általános vezetéséhez szükséges menedzsment ismeretek, a vezetéselmélet fogalomrendszere, a vezetést támogató alapvető eszközök megismerése. Kritikus helyzetek kezelése: humán erőforrás krízis, adósságkezelés stb. A tantárgy célja, hogy egy elméleti alpra ráépítve a gyakorló szakemberek tapasztalatain keresztül bemutassa a különböző szintű, működtetési struktúrájú, méretű és gazdálkodási rendszerű egészségügyi intézmények vezetésének mindennapi problémáit, rávilágítva valamennyi olyan területre, mely területekkel a gyakorló kórházvezetés elengedhetetlenül és kikerülhetetlenül találkozik hétköznapi munkája során.

A vezetés fogalma

A vezetés története

A vezetés formái

A vezetés elméletei

Szervezetek formái és működésük

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Előadás és gyakorlat

Értékelés

Kollokvium, 5 fokozatú érdemjegy

Kötelező szakirodalom:

Dr Roóz József: A menedzsment alapjai. Perfekt Kiadó, Budapest, 2006, ISBN: 9689633946695

George B. Mosley III.: Managing Health Care Business Strategy. Jones & Bartlett Learning, USA, 2008 ISBN: 0763734160

Boncz Imre: Egészségügyi finanszírozási, menedzsment és minőségbiztosítási alapismeretek.
http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/0061_boncz_eg_fin_ebook/adatok.html

Ajánlott szakirodalom:

-

Konzultációkra bontott tematika	
1.	1. előadás: A vezetés feltételrendszere 2. előadás: A tudományterület fejlődése 3. előadás: Klasszikus irányzatok 4. előadás: Emberközpontú irányzatok 5. előadás: Integrációs törekvések
	TE*A vezetés alapfogalmainak megismerése, az irányzatok tisztázása
2.	1. gyakorlat: Történeti áttekintés, Leadership-elméletek 2. gyakorlat: Napjaink vezetési modelljei 3. gyakorlat: Vezető feladatai, Vezető tulajdonságai 4. gyakorlat: Boss vs. Leadership, Vezetési modellek részletesen 5. gyakorlat: Munkamegosztás, Vezetési struktúrák
	TE A vezetés történetének megismerése, a vezetési modellek megismerése
3.	6. gyakorlat: Szervezetek, Szervezetek formái, jellemzői 7. gyakorlat: Vezetési alapfogalmak 8. gyakorlat: Munkaszervezési módszerek 9. gyakorlat: Szervezeti életutak 10. gyakorlat: Time management
	TE A szervezetek jelentőségének, jellemzőinek tisztázása, vezetési modellek áttekintése

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Egészségpolitika II.				Kódja:	GT_MEUL020-17 GT_MEULS020-17	
	angolul:	Healthcare policy II.						
Felelős oktatási egység:		Egészségügyi Gazdasági és Menedzsment Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		Egészségpolitika I.				Kódja:	GT_MEUL014-17 GT_MEULS014-17	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	2	magyar
Levelező	x	Féléves	5	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Dózsa Csaba			beosztása:	docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
<p>A kurzus célja, az egészségpolitika I. tárgy keretében elsajátított ismereteket át tudják ültetni a gyakorlatba, korábbi vagy jelenleg is zajló egészségügyi programok, kormányzati intézkedések elemzésén és kiértékelésén keresztül. Ezáltal az Egészségpolitika II. főleg gyakorlatorientált módszereket és feladatmegoldásokat tartalmaz. A hallgatók egyéni és kiscsoportos formában elemzéseket és értékelési munkákat végeznek a közelmúlt hazai és külföldi egészségpolitikai, valamint népegészségügyi (pld szűrőprogramok) programjai vonatkozásában: a megvalósíthatóság, fenntarthatóság, esélyegyenlőség és eredményesség szempontjából.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ismeri az egészségügyi menedzsment területének legfontosabb problémáit, a szervezeti problémák és kihívások feldolgozásának és kezelésének, a fejlesztési projektek menedzsmentjének eszközeit, módszereit. • Ismeri az egészségügyi szervezeti jövőkép, küldetés és stratégia kidolgozásának, elfogadtatásának és végrehajtásának módszertanát. <p><i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Képes az egészségpolitikai programok kritikai értékelésére és kidolgozására. <p><i>Attitűd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Elkötelezett az emberi élet védelme iránt. • Képes a hatékony és hiteles kommunikációra és személyközi kapcsolatok kiépítésére. <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Önállóan döntést hoz. • Vezető szerepet tölt be együttműködések kialakításában, kapcsolatépítésben, szakmai együttműködésekben egyenrangú partnerként viselkedik. 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<ul style="list-style-type: none"> • A hazai Egészségpolitika intézményrendszere, stakeholder elemzése. • Hazai egészségpolitikai programok értékelése: centralizáció – decentralizáció az egészségügyben. • Állami, önkormányzati, egyházi, civil és magán tulajdonú szervezetek felelőssége és szerepe az egészségügyi ellátások nyújtásában. • A Kormányzat népegészségügyi programjainak kritikai tartalmú értékelése (védőoltások, szűrések, egészségfejlesztési irodák programjai, prevenciók célú házi orvosi praxisközösségek szerepe). • Hat nemzeti szakmai program elemzése. • Szakmapolitikai programok az egészségügyi szakellátásban, sürgősségi ellátás átszervezése, megbízhatóság. • Szakápolási program: az integrált egészségügyi és szociális ellátórendszer kialakításának programja. • Kiscsoportos prezentációk bemutatása és kiértékelése. 								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Elméleti előadások, órai gyakorlati munkák, kiemelt egészségpolitikai és kormányzati intézkedések megvitatása órai keretek között, kiscsoportos projektmunkák elvégzése és prezentációk tartása.								
Értékelés								
20% aktív órai munka és órai jelenlét								
40% záró kiscsoportos előadások egészségügyi, népegészségügyi témájú programok elemzése és értékelése								

Kötelező szakirodalom:

- Orosz Éva: Miért buktak el a szervezeti innovációk a magyar egészségügyben? Esély, Vol. 33. No.1. p. 3-39. DOI 10.48007/esely.2022.1.1
- MÉRTÉK: A magyar egészségügyi rendszer teljesítmény értékelési jelentése (2015). kiadó: ÁEEK. 5. - 6. fejezet Összefoglaló 21-90. oldal.
- Sinkó Eszter: A Kórházak és az egészségpolitikai kihívások. (2017)
- Népegészségügyi fókuszú alapellátási modellprogram záró értékelése. SH/8/1 2012-2017.
https://semmelweis.hu/emk/files/2020/02/Z%C3%A1r%C3%B3_%C3%89rt%C3%A9kel%C3%A9s_SH_8_1_WP8_SE_EMK_2017.pdf

Ajánlott szakirodalom:

- Dózsa, Cs., Borbás, F. [2015]. Az integrált ellátás koncepcionális keretrendszere és az integráció lehetőségei az alapellátásban. Orvosi Hetilap, 156(22): 881–887. 7 old.
- Cseh B., Dózsa Cs. [2017] Átmeneti ellátások – a bentlakásos szociális intézmények keretén belül végzett tevékenységek és az ehhez kapcsolódó egészségügyi szükségletek elemzése. Interdiszciplináris Magyar Egészségügy (IME), 16(6): 24-29. 6 old.
- Dózsa, Cs., Kövi R., Borbás, F. [2015]. A fekvőbeteg szakellátás struktúra-átalakításának hatása a járóbeteg szakellátásra. Informatika és Menedzsment az Egészségügyben (IME), 14(3): 5-10. 6 old
- Sarah Thomson, Josep Figueras, et al (2015): Economic Crisis, Health Systems and Health in Europe Impact and implications for policy. European Observatory on Health Systems and Policies. Chapters 5 and 7, p 105-138 and p 159-178.
- At a turning point: Healthcare systems in Central and Eastern Europe. AMCHAM. 2022.

A tantárgy neve:	magyarul:	Szakmai terepgyakorlat III.				Kódja:	GT_MEULGY3-17 GT_MEULSGY3-17	
	angolul:							
Felelős oktatási egység:		Egészségügyi Gazdasági és Menedzsment Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		Szakmai terepgyakorlat I.			Kódja:	GT_MEULGY1-17 GT_MEULSGY1-17		
		Szakmai terepgyakorlat II.				GT_MEULGY2-17 GT_MEULSGY2-17		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Gyakorlat	1	magyar
Levelező	x	Féléves	-	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Bíró Klára			beosztása:	docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
<p>Szakmai követelmények: Az egészségügyi ellátórendszer szervezésében, menedzsmenthez köthető feladataiban tapasztalatszerzés az elvárt a szakmai gyakorlatok során. A szakmai gyakorlat letölthető itthon és külföldön egyaránt. A szakmai gyakorlat helyszíne lehet klinika, kórház, egészségügyi vállalkozás illetve az egészségügyi rendszer részét képező bármely intézmény, szervezet.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i></p> <p>_____</p> <p><i>Képesség:</i></p> <p>_____</p> <p><i>Attitűd:</i></p> <p>_____</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <p>_____</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>_____</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>_____</p>								
<p>Értékelés</p> <p>A gyakorlóhely által kiállított igazolás alapján megajánlott gyakorlati jeggyel történő értékelés.</p>								
<p>Kötelező szakirodalom:</p> <p>_____</p>								
<p>Ajánlott szakirodalom:</p> <p>_____</p>								

Heti bontott tematika	
1.	TE*
2.	TE
3.	TE
4.	TE
5.	TE
6.	TE
7.	TE
8.	TE
9.	TE
10.	TE
11.	TE
12.	TE
13.	TE
14.	TE

*TE tanulási eredmények